

2018. AUGUSZTUS: NEM VAGYUNK EGYEDÜL! + GONDOLATOK A FELTÁMADÁSRÓL + AZ ÚR HÍRNÖKE + AZ ELKESEREDÉS- VAGY A JÖREMÉNYSÉG FOKA?
+ ANNYI CSODÁT ÉLTÜNK ÁT... ZAMBIÁBAN! + AZ ŐT FIATAL A TŰZES KEMENCÉBEN + EGYHÁZ A TÁRSADALOMBAN + AZ UTOLSÓ NEMZEDÉK PERLEKEDÉSE + LELKI ÉVSZAKOK

Adventszemle

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁRÓKNAK

KÜLMISSZIÓ
„A FÖLD VÉGSŐ
HATÁRÁIG”

Adventszemle

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövételét.

4

3 Vezércikk

Aurel Neațu

Nem vagytok egyedül!

4 Adventus Egyetem

Emanuel Sălăgean

Ballagási ünnepség a cernicai Adventus Egyetemen és a „Dr. Luca” Egészségügyi Főiskolán „Dr. Luca” din Cernica

6 Kis pihenő a lélek számára

Cristian Trenchea

Gondolatok a feltámadásról a Biblia és a Prófétaság Lelke ihlette írások fényében

8 Lelkiség

Szilvási József

Az Úr hirnöke

11

11 A hónap témája

Daniel Nițulescu

Az Elkeseredés- vagy a Jöreménység foka?

13 Dániel próféta könyvének tanulmányozása

Daniel Olariu

Dániel apokalipszisének értelmezési elvei

16 A hónap témája

Luiza Capotă

Annyi csodát éltünk át... Zambiában!

20 ASUP – dor de libertate

Adalbert Ghejan

Az öt fiatal a tüzes kemencében

16

22 Adventtörténelem

Beniamin Roșca

Egyház a társadalomban

24 Infó

Nyugovóra tért

25 Egyházi élet

Florin Lăiu

Az utolsó nemzedék perlekedése

30 Gyermeekoldal

Alina Chirileanu

31 Szívtől szívnek

Ștefan Tomoiagă

Lelki évszakok

20

„És az Isten országának ez az evangélioma hirdettek majd az egész világon, bizonyosággal minden népnek; és akkor jő el a vég.”
(Máté 24:14)

Maga Jézus Krisztus mondotta, hogy a Globális Misszió visszajövetelének egyik jele lesz.

Ezt mondja, aki ezekről bizonyoságot tesz: Bizony hamar eljövök. Ámen, bizony jövel Uram Jézus!
(Jelenések 22:20)

2018. augusztus. A Romániai Hetednap Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Ștefan Tomoiagă, Aurel Neațu, Eduard Călugăru, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Georgel Pîrlitu, Viorel Răducan, Ioșif Pașca, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sirbu, Dragoș Mușat, Daniel Chirileanu, Florian Ristea; Fordította Barabás Andrea, Mezei Áron, Zakariás Loránd; Szerkesztő Zakariás Loránd; Korrektúra Mezei Áron; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400107; Tel. 0756-059330; E-mail zakariaslorand@yahoo.fr; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Fast Print, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 00 20, Fax 021/323 00 40

ISSN 1842 - 3361

NEM VAGYtok EGYEDÜL!

Egy anya megöleli beteg gyermekét, és könnyeit elrejtve ezt mondja neki: Anya veled van, biztonságban vagy, nem lesz semmi baj! Egy édesapa ezt mondja fiának, aki otthonától távol új életet szeretne kezdeni: Ha sorsod nehéz lesz, tudd, hogy számíthatsz rám. Csak hívj fel, és jövök, hogy segítsék neked! Ugyanezt mondta az Úr is, amikor megpróbálta bátorítani a tanítványokat, akikre tűzpróba várt a bűn rabjai megmentésének munkájában: Nem lesztek egyedül! Én mindig veletek leszek! Kezdetben, a törekeny megteremtett lényre tekintve Isten ezt mondta: Nem jó az embernek egyedül lenni, szüksége van családra, fiú és lánytestvérekre, gyülekezetre, támogató csoportra, ahol beteljesülnek kapcsolat-tartási és együttérzési szükségletei.

Ahhoz, hogy pszichológiai szempontból túléljük a nehézségeket, szükségünk van egy célra, az élet értelmére, ahogy azt mondani szoktuk. Nem elégséges egy ember számára, hogy csupán lényé fizikai szükségleteivel törődjön. Szükségünk van Istenre és az Ő ígéreteire, hogy életünk értelmet nyerjen. Embertársainknak, akik közül sokan csüggedten és reményvesztetten állnak a szakadék szélén, szükségük van arra, hogy felfedezzék bennünk Jézust, barátokra van szükségük, akik mellett új életet kezdhetnek. Annyi ember van, akinek tudnia kell, hogy nincs egyedül!

Nem tudom, hogy ment a sorod az utóbbi időben. Talán nehezebb időszakon mentél keresztül, és neked van szükséged segítségre, együttérzésre, imában való támogatásra. Azonban ne feledd, hogy vannak olyanok, akiknek nem adatott meg az az előjog, hogy megismerjék Őt. Állj fel és tedd azt, amit az Úr kér tőled! Töröld le könnyeidet, rejtse el szenvedésedet és menj, beszélj embertársaidnak Jézusról. Mondd el a szenvedés világában elveszett embereknek, hogy nincsenek egyedül. Mutass együttérzést és szeretetet! Segíts nekik felfedezni Jézust és az Ő megváltásának reménységét! Ha pedig valamilyen oknál kifolyólag elfelejtetted, hogyan kell ezt tenni, ha nem tudod, hol találod meg őket, kérdezz. Kerül valaki, aki tudja, mit jelent Hozzá hasonlónak lenni.

A 16-20. versek Máté evangéliumának tetőpontját képezik. Ez az a pillanat, amikor az olvasó meghívást kap arra, hogy legyen része a bűnös ember megmentése tervének. Te és én meghívást kaptunk, hogy legyünk Jézus társai! Mi több,

az „én veletek vagyok minden napon” szavak által Jézus elmondja, hogy szeretne állandó jelleggel jelen lenni az életünkben, szeretne a részünké válni (Kolossé 1:27). Kész elárasztani lényünket az örök élet reménységével teli szelíd fuvallatával, és országa állampolgáraivá fogadni bennünket. Ő nem csupán engedelmességet követel, hanem kész támogatást és erőt is adni, hogy győzzünk minden kísértés felett (1János 1:9). Azok mellett áll, akik Péterhez hasonlóan büntudatot, szégyent éreznek, és vágnak a megbocsátásra és elfogadásra. Azokkal van, akik Illéshez hasonlóan egyedül és elhagyottnak érzik magukat a szolgálat munkájában.

A gyermek békésen elalszik, biztonságban, mert édesanyja karjaiban van. A fiú a bizonyossággal indul el életútjára, hogy mindig örvendhet édesapja feltétlen támogatásának. Nézz fel az égre, és légy bátor a hitnek az égi haza felé vezető útján. Soha nem voltál egyedül. Az ígélet szerint az Úr mindig veled volt, van és lesz! Jussanak mindig eszedbe a próféta szavai: *Az Úr, a te Istened köztödted van; erős ő, megtart; örül terajtd örömmel, hallgat az ő szerelmében, énekléssel örvendez neked.* (Sofóniás 3:17) ■

Aurel Neațu, a Hetednap Adventista Egyház Romániai Uniójának titkára

**BIZTOS
ÍGÉRET
AUREL
NEAȚU**

**ÉS ÍME, ÉN TI
VELETEK VAGYOK
MINDEN NAPON
A VILÁG VÉGEZETÉIG.
(MT 28:20)**

BALLAGÁSI ÜNNEPSÉG A CERNICAI ADVENTUS EGYETEMEN ÉS A „DR. LUCA” EGÉSZSÉGÜGYI FŐISKOLÁN – 2018-as évfolyam

A cernicai Adventus Egyetem és a „Dr. Luca” Egészségügyi Főiskola 2018. június 10-én, vasárnap a cernicai adventista kollégium imatermében ballagási ünnepséget rendezett a 2018-as évfolyam végzős fiataljai számára. A 2018-as évfolyam mottója ez volt: „*Kiáltás hozzám, és megfelelek...*” (Jer 33:3). Az eseményen részt vettek tanárok, diáktársak és a végzősök meghívottjai, a Hetednap Adventista Egyház Unióját Eduard Călugăru, kincstárnok és Romică Sirbu, a Nevelési Osztály igazgatója képviselte.

Ahogy az várható volt, a rendezvény programja az idén is változatos volt, és több pontot foglalt magába, melyek közül megemlíjtjük a következőket: igét hirdetett dr. Laurențiu Moț egyetemi adjunktus, az Adventus Egyetem Teológia és Társadalomtudományok karának dékánja, zenei pillanatok a csengettyűs zenekar és az Adventus Egyetem kórusának előadásában, a végzősök bemutatása, az útnak bocsátó ige és ima, és az az ünnepélyes alkalom, amikor a végzősök kinyilvánították köszönetüket a tanáraiknak, akik irányították őket, és szüleiknek, akik támogatták őket tanulmányaik befejezésében. Azonban minden programszámot túl, amit a szervezők előre megterveztek és a tanulók bemutatottak, az esemény egy hálaünnepség volt Isten tiszteletére, aki támogatott minden végzést és felkarolta mindkét adventista oktatási intézményt, amely az ünnepélyt szervezte. Ami az Adventus Egyetemet illeti, 2017-ben a Hivatalos Közlönyben közzétették a törvényt, mely szerint elismerik az intézmény akkreditációját és nevének megváltoztatását (az „Adventista Teológiai Intézmény” névről), míg a „Dr. Luca” Egészségügyi Főiskolán első ízben ballagott végzős évfolyam.

A köszönetet és a hálát nyilvánosan is kifejezték az évzáró ünnepség résztvevői.

„Ők az Adventus Egyetem első végzősei, örvendünk nekik, és örvendünk intézményünk új státuszának is. Örvendünk azért, hogy a ma végző diákok elérték életük ezen pontjához, ugyanakkor szomorúak is vagyunk, mert el kell válnunk tőlük. Az együtt töltött évek nagyon gyorsan elteltek, de biztosak vagyunk abban, hogy végzőseink magukkal viszik, bárhova mennének, a kampusz jó légkörét, és nagy örömmel fognak ide visszatérni. Amíg újra viszontlátjuk egymást, beteljesülést kívánunk számukra Isten vezetése által!”

dr. Roxana Paraschiv egyetemi docens,
a cernicai Adventus Egyetem rektora

„Valóban történelmi pillanat volt ez számunkra. Rájövünk, hogy a három évvel ezelőtt meghozott döntések kezdenek gyümölcsöt teremni, és elégtételt nyújt számunkra az oly gyorsan elmúló három év alatt megtett sok erőfeszítés. Az út elején néhány kihívással kellett szembenéznünk: az egyik azzal a hellyel volt kapcsolatos, ahol a diákjainknak a szakmai gyakorlataikat kellett végezniük. Isten azonban gondot viselt erről is: diákjaink Bukarest legreprezentatívabb kórházaiban végzik a szakmai gyakorlatukat. Újból meggyőződünk afelől, hogy amíg elfogadjuk, hogy létezésünk Isten kegyelmének egy csodája, készek vagyunk megengedni, hogy életünk minden pillanatát és minden megvalósításunkat egy-egy csodává változtassa. Így történt ezzel az isko-

lával is, amely elkezdte működését, fejlődött, és csupán azért van jövője, mert van Isten, aki szereti az embert, ihleti azokat, akik másokat tanítani tudnak, és fiatalokat hív el a szolgálatra. Mindeddig megsegített az Úr, és meg vagyok győződve, hogy továbbra is segíteni fog.”

Claudiu Șerban, a „Dr. Luca” egészségügyi főiskola igazgatója, Cernica

„Nagyon sok áldás van előkészítve azok számára, akik a cernicai adventista kollégiumban laknak a tanulmányok idején. Közülük megemlíteném a tanárokkal fenn tartott különleges kapcsolatot az előadásokon és tanterven kívüli projektekben, a közösségi vagy az évfolyamtársakkal megtartott imádati alkalmakat, a zenei tevékenységeket, kirándulásokat, missziós projekteket vagy sok más olyan tevékenységet, amelyek alkalmával jobban megismerjük társainkat, de főleg Istent. Az évek itt nagyon gyorsan telnek, azonban a jó része a dolognak az, hogy az idő a mi oldalunkon állt: csak most jövünk rá, hogy mennyire megváltoztunk annak a célnak az érdekében, amely idejöttünket motiválta: hogy szolgáljuk Istent teljes szívünkkel, teljes erőnkkel és teljes lelkünkkel.”

Iosif Vasilache, végzős hallgató, adventista pasztorál-teológia

„Nyugodt lélekkel ajánlom ezt az egyetemet, elsősorban a kiváló hangulatért, amellyel itt találkoztam, majd a kollégiumban élő emberekért és az egyetemi előadások minőségéért, de főként a természetért, a boldogságért és a mosolyért, amely ezt a gyönyörű helyet jellemzi. Olyan hely ez, ahol szinte úgy éreztem magam, mint otthon.”

Cristina Vasilache, végzős hallgató, óvodapedagógus- és tanítóképző szak

„Meggyőződésem, hogy jól megalapozott világnézetet és életbölcsséget kap a diák egy adventista oktatási intézményben, és ez különböző előnyökkel járhat a társadalmi küldetésben, az emberekkel való munkában. Az készített arra, hogy ezt az egyetemet válasszam, hogy itt a keresztény értékek részesülnek előnyben, létezik egy jól megfogalmazott szabályokkal rendelkező program, ahol a tanárok a legtöbb egyetemtől eltérően kezdik meg előadásait. Az Adventus Egyetemen és az Egészségügyi Főiskolán megszokott dolog, hogy az előadások

imával, énekkel és elmélkedéssel kezdődnek, mert úgy döntünk, hogy előbb Istennek ajánljuk fel elménket és szívünket.”

Emanuela Săvescu, végzős hallgató, szociális gondozói szak, Adventus Egyetem

„Fiunk elvégezte az adventista pasztorál-teológia szakot, és rendkívül boldogok vagyunk azért, hogy az elmúlt négy évben lehetőségünk volt látni, ahogyan Szilárd növekszik, fejlődik és szoros kapcsolatot ápol Istennel.”

Biró Tibor, szülő

Végezetül megemlítjük, hogy néhány nappal a ballagási ünnepély után a végzős hallgatók letették a licenszvizsgájukat, az eredmények pedig újra megerősítették, hogy az Adventus Egyetemen az oktatás a legmagasabb szinten zajlik. A sikeres vizsgák aránya 100%-os volt, míg a jegyek átlaga a három tanulmányi szakon (adventista pasztorál-teológia, szociális gondozás és óvodapedagógus- és tanítóképző) 9,09 volt. Azonban ezen akadémiai eredményeken túl, a legnagyobb hála abból a meggyőződésből fakad, hogy Isten támogatja az adventista oktatást, míg a végzős diákokat, akik elhagyják a cernicai adventista kollégiumot, elsősorban az foglalkoztatja, hogy hirdessék az evangélium üzenetét, és segítsenek a gyerekeknek, fiataloknak és felnőtteknek felkészülni az Úr Jézus közeli eljövetelére. A fiatalok, akik szeretnének a cernicai adventista egyetemen és az egészségügyi főiskolán tanulni, még feliratkozhatnak az őszi felvételi időszakra, augusztus 25. és szeptember 7. között a cernicai „Dr. Luca” Egészségügyi Főiskolára, valamint szeptember 10. és 17. között az Adventus Egyetemre. A felvételi részletei felől az uadventus.ro honlapon, vagy a 021-369.53.50, illetve a 0744-685.123-as telefonszámokon lehet érdeklődni. ■

Emanuel Sălăgean, a promóciós iroda vezetője, Adventus Egyetem

NEVELÉS A MENNY SZÁMÁRA EMANUEL SALAGEAN

GONDOLATOK A FELTÁMADÁSRÓL A BIBLIA ÉS A PRÓFÉTASÁG LELKE IHLETTE ÍRÁSOK FÉNYÉBEN

Minden keresztény számára az örök élet reménye az Úr Jézus Krisztus, az engesztelő Bárány feltámadásán alapszik, valamint az ígéletén, miszerint mindenkit feltámaszt, aki igazán hisz Benne (2Korinthus 4:14).

A Biblia Mózes első könyvétől a Jelenések könyvéig az isteni megváltási tervről tanít, mely a megváltottak örök életre való feltámasztásában csúcsosodik ki, míg másokat igazságos, általuk vállalt, örök érvényű kárhozatra támaszt fel – Ézsaiás 36:19; János 5:29; Cselekedetek 24:15.

Ellen White három feltámadásról beszél a történelem végén: lesz egy különleges feltámadás, amit az első és a második általános feltámadás követ.

1. A különleges feltámadás a hetedik csapás idején következik be, közvetlenül Krisztus visszajövele előtt, és három embercsoportot érint. Jelenések 16:17-18: *A hetedik angyal is kitölté az ő poharát a levegőégre; és nagy szózat jöve ki a mennyei templomból a királyiszéktől, amely ezt mondja vala: Meglejt! És lőnek zendülések és mennydörögések és villámlások; és lőn nagy földindulás, amelyen nem volt, mióta az emberek a földön vannak, ilyen földindulás, ilyen nagy.* Akkor a sírok megnyílnak, és sokan azok közül, akik alusznak a föld porában, felsejelennek, némelyek örök életre, némelyek pedig gyalázatra és örökkévaló utálatosságra (Dániel 12:2). Akkor „azok, akik a harmadik angyal üzenetébe vetett hittel haltak meg, megdicsőülten jönnek elő sírjukból, hogy meghallják, amikor Isten békeszövetséget köt törvénye megtartóival. Azok is, „akik őt általszegezték” (Jel 1:7), akik gúnyolódtak és nevettek Krisztus haláltusáján; és akik a leghevesebben támadták igazságát és népét, feltámadnak, hogy meglássák Krisztus dicsőségét és a hűségesek megdicsőítését.” (A nagy küzdelem, 637. o.)

A különleges feltámadás célja az, hogy lehetővé tegye bizonyos hívó és nem hívó csoportok számára, hogy életben legyenek és tanúi lehessenek az utolsó eseményeknek, különösen Krisztus dicsőségben való visszajövetelének. Jézus ezt megígérte Kajafásnak Máté 26:64 versében. Ugyanakkor Jelenések 14:13 verse egy különös áldást ígér

azok számára, akik az Úrban halnak meg a harmadik angyal üzenetének hirdetését követően. Ellen White ebben az ígérésben a szombat megtartóinak tett ígéletet látta, hogy részük lesz a különleges feltámadásban (FLB 182. o.)

2. Az igazak feltámadása 1Thesszalónika 4:17; 1Korinthus 15:52

Nyomban az előző, részleges feltámadás után az igazak meghallják Isten szavát, mely kijelenti Jézus eljövetelének napját és óráját. „Nemsokára keleten megjelenik egy kicsiny fekete felhő. A távolból sötétnek látszó felhő körülveszi a Megváltót. Ünnepeles csendben figyelik a föld felé közeledő és egyre fényesebb és dicsőségesebb felhőt, mígnem nagy fehér felhő lesz belőle” (A nagy küzdelem, 640. o.) „A királyok Királya leereszkedik a lángoló tűz övezte felhőn... A föld rázkódása, a villámok cikázása és az ég zengése közepette hívja elő Isten Fia az alvó szenteket... A halottak olyan termettel támadnak fel, amilyennel a sírba szálltak. De az igazak az örök ifjúság frissességével és elevenségével támadnak fel... Növekedni fognak, mígnem elérik kezdetben kapott méltóságteljes magasságukat” (A nagy küzdelem, 644. o.). „Az élő szentek egyetlen pillanat alatt elváltoztak... és együttesen az Úr elé ragadtattak a levegőbe” (Tapasztalatok és látomások, 255. o.).

A hívó szülők gyermekeire vonatkozóan, akik azelőtt meghaltak, hogy személyes hit és felelősségtudat alakult volna ki bennük, Ellen White a következőket írja: „A hívó szülők hite éppúgy be-

A KÜLÖNLEGES FELTÁMADÁS CÉLJA AZ, HOGY BIZONYOS HÍVÓ ÉS NEM HÍVÓ CSOPORTOK SZÁMÁRA, HOGY ÉLETBEN LEGYENEK ÉS TANÚI LEHESSENEK AZ UTOLSÓ ESEMÉNYEKNEK, KÜLÖNÖSEN KRISZTUS DICSŐSÉGÉBEN VALÓ VISSZAJÖVETELÉNEK.

fedezze a gyermekeket, mint amikor Isten elküldte ítéletét az egyiptomi elsőszülöttekre.” (*Szemelvények*, 3. köt., 313. o.) „Amikor a kicsiny gyermekek előjönnek a halhatatlanságra porágyukból, azonnal anyjuk karjaiba repülnek. Újból találkoznak, és soha többé nem kell elválniuk.” (*Szemelvények*, 2. köt., 260. o.) „Nem tudjuk megmondani, hogy minden hitetlen szülő gyermeke üdvözülni fog-e, mert ezzel kapcsolatban Isten nem tárta fel a szándékát.” (*Szemelvények*, 3. köt., 315. o.) Mégis némelyek feltámadnak. „Azonban sok kicsinek nem lesz ott az édesanyja... Az angyalok magukhoz veszik az anyátlan gyermekeket, és az élet fájához vezetik őket” (*Szemelvények*, 2. köt., 260. o.). White testvérnő megemlíti egy súlyos értelmi fogyatékkal született ember esetét, aki úgy gondolkozott, mint egy gyermek, azonban úgy is engedelmességedett, mint egy gyermek. Neki „a szentek között a világhozzászólásban lesz öröksége” (*Utolsó napok eseményei*, 293. o.).

3. A második általános feltámadás az ezer év után következik be (Jelenések 20:5). Jézus, az angyalok és a megváltottak közelednek a Föld felé. „Jézus most félelmetes fenséggel szólította elő a gonoszokat. Ugyanazzal a gyenge, beteg testtel jöttek elő, amellyel a sírba szálltak.” (*Tapasztalatok és látomások*, 292. old.) „Aki az özönvíz előtt élt, óriás és arányos természetűek voltak, és legalább kétszer magasabbak voltak azoknál, akik ma a földön élnek, de magukon viselve a betegség és a halál nyomait” (SG, 3. köt. 84. o.).

„A gonoszok egy emberként kiáltják: »Áldott, aki jó az Úrnak nevében!« Nem a Jézus iránti szeretet mondatja ezt velük. Akaratlanul mondják. Az igazság kényszeríti ki szájukból.” (*A nagy küzdelem*, 662. o.) Ugyanaz a lázadó szellem jellemzi őket, amellyel meghaltak, azonban nem részesülnek több kegyelmi időben a megjavulásért, mivel megváltoztathatatlank. A második feltámadás célja, hogy mindannyian elítéltesse Isten előtt a mennyei könyvekbe feljegyzett cselekedeteik alapján. Majd mindannyian a „tűznek távába” vettetnek (Jelenések 20:14-15; 21:8), ahol megemésztetnek, míg többé már nem léteznek (Malakiás 4:1; WLF, 12. old.).

A Prófétaság Lelke ihlette írásokban megjelenik egy kivétel a második halál tekintetében. A rabszolgák, akiknek életéből teljesen hiányzott a lelki világhozzászólás, és akik rossz jellemet alakítottak ki, nem lesznek feltámasztva az ítéletre. Az éretnes elméjű, kegyes rabszolgák az örök életre való első feltámadásban részesülnek. Azonban azok a rabszolgák, akik csupán uruk ostarát ismerték, erkölcsileg lealacsonyodtak, és uruk ökrének szintjére kerültek, Isten azon kegyelmében részesülnek, hogy a sírjaikban maradnak anélkül, hogy feltámasztatnának

az ítéletre. Isten az Ő bölcsességében nem veheti magához őket a mennybe romlott jellemük miatt, de az Ő igaz irgalmából kifolyólag nem is veti alá őket a végrehajtó ítéletnek. „Úgy tekint rájuk, mintha soha nem is léteztek volna” (SG, 1. köt., 193. o.) Azok urai felelnek majd azért, hogy erőszakkal sötétben tartották őket.

Egyesek megkérdezik, hogy a hitetleneket miért támasztja fel Isten csupán azért, hogy megsemmisítse őket. Az oka az, hogy az első halál, amelyben bármelyik embernek része van, nem a bűn zsoldja (Róm 6:23), és nem az illető személy tetteiért való fizetség (Máté 16:27; 2Korinthus 5:10; Jelenések 20:12; 22:12). Az igazak is részesültek az első halálban. Azonban a gonoszoknak meg kell fizetni a feljegyzett tetteik szerint (Lukács 12:47). Az ítélet a két általános feltámadás közti ezer év alatt zajlik. A büntetés az évezred után következik be, az Új Föld helyreállítása előtt.

A feltámadás és a végső isteni ítélet áttekintése

Az *advent előtti ítélet*, melyben az ítélelhozó az Atya és az ügyvéd Krisztus, felvilágosítja az angyalokat az igazak és az isteni igaz szeretet tekintetében. Következik a *különleges feltámadás*, az Üdvözítő visszajövetele és az igazak *általános feltámadása*. Ezek Krisztussal együtt ítélelhozókként részt vesznek az *ezer éves ítéletben*, mely idő alatt a megváltottak világhozzászólást nyernek az isteni szeretet igazsága felől, melyet az elvesztettek és az ördögök irányába is kiterjesztett. Következik a *második feltámadás* (az egyedüli alkalom, amikor minden ember életben van, aki valaha élt a Földön). A *végrehajtó ítélet*, ahol az Atya és a Fiú az ítélelhozó, minden törvénytelen ember előtt tisztázza a saját döntését, miszerint a kárhozottat választotta. Sátán elismeri, hogy veszített, és az ördögökkel és az elkárhozottakkal együtt örökre megsemmisül. Ily módon Isten jelleme teljes mértékben indokolt, Törvénye felmagasztaltatik, a hívők megszabadulnak, a bűn és a bűnösök pedig történelemmé válnak, mely soha többé nem ismétlődik meg (Náhum 1:9).

„A nagy küzdelem véget ért. Nincs többé bűn, és nincsenek bűnösök. Az egész világegyetem megtisztult. A végtelen nagy teremtettséget tökéletes harmónia és boldogság tölti be. Tőle, aki mindent teremtett, árad az élet, a fény és az öröm a határtalan téren át. Élők és élettelenek – a legparányibb atomtól a legnagyobb csillagig – tökéletes szépségükkel és felhőtlen boldogságukkal hirdetik, hogy Isten a szeretet” (*A nagy küzdelem*, 678. o.). ■

A KERESZTÉNY REMÉNYSÉGE CRISTIAN TRENCHEA

„MONDA NÉKI JÉZUS:
ÉN VAGYOK A FELTÁ-
MADÁS ÉS AZ ÉLET:
AKI HISZ ÉN BENNEM,
HA MEGHAL IS, ÉL.”
(JÁNOS 11:25)

Cristian Trenchea, lelkész, Moldvai Egyházterület

AZ ÚR HÍRNÖKE

Tanítás és bizonyágtétel

Több mint száz éve, 1915. július 16-án, kaliforniai idő szerint 15:40 perckor Ellen G. White visszaadta életét Teremtőjének. Halála fordulópontot jelentett a hetednapi adventisták életében. Többen érezték ezt, és még életében kérdezték: mi lesz velünk, ha elmész? Ad az Úr új prófétát, vagy prófétai útmutatás nélkül kell megtennünk az előttünk lévő útszakaszt? Ellen G. White csupán ennyit válaszolt: ott vannak az írásaim, azok majd segítenek. Valóban hatalmas mennyiségű írás maradt utána: halála előtt 25 könyvet, 4500 cikket, 1000 levelet és 45000 oldalnyi kéziratot adott át azoknak, akiket megbízott írásainak gondozásával. Mit mondjunk halála után száz évvel: Ellen G. White írásai segítettek, vagy inkább összezavartak bennünket?

A közelmúltban ezt a rövid levelet kaptam valakitől: „Egyik testvéremnek komoly problémái vannak Ellen G. White prófétai szolgálatával kapcsolatban. Szerinte Ellen G. White nem volt igazi próféta, mert egy alkalommal hamis időpontot határozott meg, márpedig az igazi próféta szavai mindig beteljesednek (1Kor 22:24–28)... Így viszont megkérdőjelezi az adventista üzenet egészét. Szeretnék segíteni neki, de nem tudom, hol fogjam meg a dolgot.”

Amennyiben az „időpont meghatározása” szó szerkezete Krisztus második eljövételére vonatkozik, akkor ez a testvér tévedett. 1844-ben Ellen G. White is várta Krisztus második eljövetelét, és amikor az esemény elmaradt, ő is csalódott. Ez azonban októberben volt, Ellen G. White viszont decemberben kapta az első látomást, egy imaórán, ahol éppen azért imádkoztak, hogy Isten mutassa meg nekik a csalódás okát. Az Úr azért hívta el őt, hogy a csalódott adventhívőknek megmutassa a kivezető utat. Ettől eltekintve a levélben egy komoly kérdés fogalmazódik meg: *milyen kapcsolat van hetednapi adventista identitásunk és Ellen G. White szolgálatáról vallott felfogásunk között?* Lehet-e igazi adventista, aki megkérdőjelezi Ellen G. White szolgálatának prófétai jellegét?

A reformáció öröksége

A hetednapi adventisták a reformáció örökösei. Hitünk szerint az adventmozgalomban napvilágra került az evangélium teljes igazsága. Egy olyan mozgalom és egy olyan üzenet hirdetése kezdődött el, amely befejezi a félbe maradt reformációt, és ismét az emberiség elé tárja azoknak az igazságoknak az ismeretét, amelyeket korábban meghamisítottak.¹

A reformáció eredményeit általában öt tételben szokták összefoglalni. E tételek mindegyikében szerepel a „sola” latin szó, ami azt jelenti, „kizárólag”, „egyedül”. Az öt „sola” a következő: (1) **Sola scriptura:** hitünk egyedüli alapja a Szentírás. (2) **Sola fide:** a bűnbocsánat és az Isten előtti megigazulás egyedüli alapja a Jézus Krisztusba vetett és szeretet által munkálkodó hit. (3) **Sola gratia:** üdvösségünk egyedüli forrása Isten mindent megelőző, meg nem érdemelt kegyelme. (4) **Solus Christus:** nem adatott más név, aki által megtarthatnánk, csupán Jézus Krisztus neve. (5) **Soli Deo gloria:** egyedül Isten illeti meg a dicsőség azért, mert megváltotta és üdvözíti az elesett embert.

Az öt „sola” közül csak egyről, mégpedig arról a meggyőződésről szeretnék szólni, miszerint a Szentírás Isten írott Szava, az Ő akaratának tévedhetetlen kinyilatkoztatása, ezért minden megvan benne, amire szükségünk van ahhoz, hogy üdvözlünk. Istennek volt, van és lesz egy népe a földön, „amely minden tanítás normájának és minden reform alapjának a Bibliát és csakis a Bibliát tartja” (NK 529). Mi, hetednapi adventisták ehhez a néphez tartozunk.

A reformátori elv kizárja, hogy bármely Biblián kívüli szerző írását egy szintre helyezzük a Szentírással. Isten éppen egy prófétai könyvön keresztül üzeni meg nekünk, hogy a bibliai kánon lezárult (Jel 22:18–19). Nem szabad sem hozzátenni, sem elvenni belőle! Mit jelent hozzátenni és elvenni? Azt, hogy az Igét önkényesen magyarázzuk (2Pt 1:20): elhagyjuk belőle azt, ami megítél bennünket, és hozzáadunk olyan szavakat és gondolatokat, amelyek igazolják kedvelt elképze-

ISTENNEK VOLT,
VAN ÉS LESZ EGY
NÉPE A FÖLDÖN,
„AMELY MINDEN
TANÍTÁS NOR-
MÁJÁNAK ÉS
MINDEN REFORM
ALAPJÁNAK
A BIBLIÁT ÉS
CSAKIS A BIBLIÁT
TARTJA” (NK 529).
MI, HETEDNAPI
ADVENTISTÁK
EHHEZ A NÉPHEZ
TARTOZUNK.

léseinket. A *sola scriptura* elve tehát nem zárja ki, sőt feltételezi az Ige magyarázatát és gyakorlati alkalmazását.

Az Ige magyarázatának mértéke

Van-e az Ige magyarázatának mértéke, vagy mindenki a saját belátása szerint magyarázhatja azt? Van! Az Igét már Jézus és az apostolok is magyarázták, és különbséget tettek a helyes és a hamis magyarázat között. Pál apostol számított arra, hogy távozása után akár a közösség vezetői közül is „*támadhatnak majd férfiak, akik hazugságokat beszélnek, hogy magukhoz vonzzák a tanítványokat*” (ApCsel 20:29–30). Péter pedig fontosnak tartotta kiemelni, hogy egyetlen prófécia sem származik „*önkéntes magyarázatból*” (2Pt 1:20–21). Ezek a példák arra tanítanak bennünket, hogy mindnyájunknak szükségünk van lelki irányítóra, hogy az Ige kutatása közben el ne tévedjünk.

Mi ez az iránytű?

Isten először is az Ő egyházát adta nekünk, hogy útmutatásul szolgáljon a Szentírás magyarázatában. A megmaradás elsődleges eszköze az a gyülekezeti közösség, ahol megkeresztelkedtünk és ahol gyakoroljuk hitünket. Amikor az efézusi gyülekezetet kísértések érték, az apostol szelíden kérte őket, hogy úgy éljenek és úgy gondolkodjanak, hogy összhangban legyenek Istentől kapott hivatásukkal. Ezt mondta: „*Éljetek ahhoz az elhíváshoz méltón, amellyel elhívattatok, teljes alázatossággal, szelídséggel és türelemmel; viseljétek el egymást szeretettel, igyekezzetek megtartani a Lélek egységét a békesség kötelékével. Egy a test és egy a Lélek, aminthogy egy reménységre kaptatok elhívást is: egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség, egy az Istene és Atyja mindenknek; Ő van mindenk fellett és mindenk által és mindenkben*” (Ef 4:1–6). Az apostol a korinthusiakat megróttá, mert szakadások és pártoskodások voltak közöttük az apostoli hit és életvitel körül (1Kor 1:10–13).

Ellen G. White elismerte az egyház tanítói tekintélyét, mondván: „*Isten a földön egyházát tette a világosság közvetítőjévé, és általa akarja közölni szándékát és akaratát. Nem adott egyetlen szolgájának sem olyan tapasztalatot, amely független volna a gyülekezet tapasztalatától*” (Az apostolok története, 110–111. o.).

A másik eszköz a *prófétaság adománya*, amit Isten – az egyházon belül – adott nekünk ahhoz, hogy különbséget tudjunk tenni az apostolok tudománya és az idegen tanítások között. Pál apostol az Efézusi levél idézett szakaszát azzal folytatja, hogy a megdicsőült Krisztus „*adott némelyeket apostolokul, másokat prófétákkul, ismét másokat*

evangélistákkul vagy pásztorokul és tanítókkul, hogy felkészítse a szenteket a szolgálat végzésére, Krisztus testének építésére, míg eljutunk mindnyájan a hitnek és Isten Fia megismerésének egységére...” (Ef 4:11–13).

A próféták jelentős szerepet játszottak abban, hogy a gyülekezet helyesen értelmezze és alkalmazza az ószövetségi iratokat, valamint Jézus és az apostolok szavait. Ezek az emberek – a Szentlélek különleges vezetése alatt – hasznos útmutatást adtak a keresztyéneknek mind a hit, mind az erkölcs dolgában. Miért tették ezt? Azért, hogy a gyülekezet tagjai mindnyájan eljussanak a Krisztusba vetett hit és ismeret egységére. Ebben az összefüggésben valóban igaza van a levél írójának: szinte lehetetlen megőrizni hetednap Adventista identitásunkat akkor, ha nem tudunk hinni az Istentől kapott prófétai útmutatásokban.

Az adventista tanítások fejlődése

Milyen szerepe volt Ellen G. White szolgálatának az adventista tanítások fejlődésének folyamatában és milyen szerepe lehet ma? A „*volt*” és a „*lehet*” szavak használatával szeretném érzékeltetni, hogy más volt a helyzet Ellen G. White életében, és más helyzet állt elő Ellen G. White halála után. Az élő próféta tiltakozott, ha olyan kérdések eldöntésébe akarták bevonni, amiről az Úr nem adott neki útmutatást. Sajnos, ezt ma már nem teheti meg akkor, amikor az emberek visszaélnék írásaival.

Milyen szerepe volt Ellen G. White prófétai szolgálatának a hetednap Adventista pillérek kialakításához? Ő maga adott választ a kérdésre. Az 1848-ban tartott „*szombat-konferenciákra*” utalva kijelentette: „*Sokan nem is tudják, milyen szilárd alapokra helyeztük hitünket... Összejöttünk megterhelt szívvel és imádkoztunk, hogy egyek lehessünk a hitben és a tanításokban, mert tudtuk, hogy Krisztus nem szakadt részekre... Ha valamelyik pontot komoly ima után sem értettük meg, akkor megbeszéltük. Mindenki szabadon fejtette ki a véleményét, majd újra tétet hajtottunk és könyörögtünk, hogy Isten segítsen nekünk világosan látni, hogy egyek lehessünk, ahogy Krisztus is egy az Atyával... Egyes esetekben az Úr Lelke szállt rám, és Isten az általa választott módon megvilágított egy-egy nehéz igét, és akkor tökéletes összhang keletkezett. Mindnyájan egyek voltunk lélekben és értelemben.*”²

Üttörőink imádkoztak és buzgón tanulmányozták a Bibliát, hogy közös nevezőre jussanak a hitben. Amikor a nézetkülönbségek áthidalhatatlannak bizonyultak, Isten közbelépett, és a prófé-

**A PRÓFÉTA
SZEREPE
SZILVÁSI
JÓZSEF**

**NE LÉPJÜNK LE AZ
ŐSI ALAPOKRÓL:
KUTASSUK ÉS
KÖVESSÜK
A SZENTÍRÁST!**

taság kegyelmi ajándékán keresztül utat mutatott nekik. Ellen G. White szavai nem helyettesítették a Biblia rendszeres tanulmányozását, de *kulcsot adtak úttörőink kezébe, hogy megértsék az Ige üzenetét*. Mindez összhangban van hitelveink tanításaival, miszerint Ellen G. White írásait nem önmagukban tekintjük „*az igazság maradandó és hiteles forrásainak*”, hanem azért, mert „*világossá teszik, hogy a Biblia az a mérce, amellyel minden tanítást és tapasztalatot ellenőrizni kell*” (Hitelvek, 18).

A próféta nem halhatatlan

A Miller-mozgalomban vita volt arról, hogy mit jelent „*a mindennapi*” kifejezés (Dán 8:13). A tizenkilencedik század végén ismét fellángolt a vita, ami Ellen G. White halála után is folytatódott. A hagyományos álláspont szerint *a mindennapi* a római pogányságra vonatkozott. Ezt vallotta Stephen N. Haskell. Az „*új és veszélyes eretnokség*”, amit szerinte Arthur G. Daniells (a Generál Konferencia elnöke) és William W. Prescott (a Generál Konferencia alelnöke) képviselt, úgy szól, hogy *a mindennapi* a Krisztus főpapi szolgálatával kapcsolatos tanítások eltorzulására vonatkozik. Ellen G. White, amíg élt, nem volt hajlandó bekapcsolódni a vitába. Határozottan kijelentette: „*Nem egyezem bele, hogy bármelyik írásomat is ennek a kérdésnek a megvitatására használják. A »mindennapi« szó valódi jelentésének ismeretét senki sem teheti üdvösség kérdésévé. Most arra kérem szolgáló testvéreimet, hogy ne használják írásaimat e kérdésre vonatkozó vitáikban*” (Szemelvények, 1. köt., 156–160. o.).

Halála után azonban a vita árnyat vetett Ellen G. White szolgálatának megítélésére. Daniells és Prescott azt mondta, hogy Ellen G. White írásai nem elég világosak ebben a kérdésben. Haskell és Washburn viszont kijelentette, hogy Ellen G. White szava az utolsó szó a *mindennapi* megítélésében, és ha e kérdésben nem fogadjuk el az ő álláspontját, az „*egyszerűen meg fogja semmisíteni a Prófétaság Lelke tekintélyét*”. Haskell egyenesen kijelentette: amennyiben Ellen G. White nem volt hajlandó arra, hogy „*mások érdekében megvédje a Bizonyágtételek tekintélyét Prescott elképzelésével szemben, akkor ezt megteszem én*”.³ Ez merész kijelentés volt, és olyan folyamatot indított el, ami hozzájárult a Prófétaság Lelke íásaival szembeni ellenszenv kialakulásához. Már nem az volt a kérdés, hogy mi módon segítenek Ellen G. White írásai a Szentírás értelmezésében, hanem az, hogy mi módon védhetnénk meg Ellen G. White írásainak egy bizonyos értelmezését? Egyesek kisajtították azt a jogot, hogy eldöntsék, hogyan kell

helyesen értelmezni a Prófétaság Lelke által ihletett sorokat.

Nemcsak Ellen G. White írásainak kisajátítása jár azzal, hogy sokan elfordulnak a bizonyágtételektől, hanem az önkényesen kiadott gyűjtemények is. Már Ellen G. White életében voltak, akik engedélyt kértek, hogy személyes gyűjteményeket állíthassanak össze álláspontjuk igazolására. Ellen G. White megtiltotta ezt, és kijelentette: „*A Bizonyágtételek olyan felhasználása során, amely egy bizonyos kérdéskör alátámasztására törekszik, előfordulhat, hogy e kivonatok más benyomást keltenek, mint amikor eredeti szövegösszefüggésükben olvassák azokat*” (Szemelvények, 1. köt., 53. o.). Egyik-másik ilyen gyűjtemény valószínű merénylet Ellen G. White szolgálata ellen. Mindez óvatosságra kell, hogy intsen bennünket, nehogy mi magunk váljunk botránykővé az emberek számára Ellen G. White szolgálatával összefüggésben.

A százéves jubileum meghozta az áttörést: elkészült Ellen G. White írásainak „*kritikai kiadása*”. Mit jelent ez? Írásai szigorúan időrendben történő kiadását, olyan magyarázó jegyzetekkel el látva, melyek megvilágítják az egyes bizonyágtételek háttérét. Ez a folyamat elindult, az első kötet megjelent, és további kötetek várnak kiadásra.⁴ Mindez nem jelent teljes körű védelmet a hamis magyarázatokkal szemben, de legalább a jóindulatú kutatóknak segít egy-egy szakasz összefüggéseinek meglátásában.

Azt javaslom, ne térjünk el az ősi alapoktól: kutassuk és kövessük a Szentírást, és ha egy-egy kérdésben elakadunk, nézzük meg, hogy Ellen G. White szolgálatán keresztül adott-e Isten valamilyen kulcsot a kezünkbe a kérdéses szakasz megértéséhez. „*Akik tehát tökéletesek vagyunk, így gondolkodjunk, és ha valamit másképpen gondoltok, azt is kinyilatkoztatja majd Isten nektek, de amire eljutottunk, ahhoz ragaszkodjunk*” (Fil 3:15–16). ■

Dr. Szilvási József, lelképásztor,
az Adventista Teológiai Főiskola rektora, Pécel

1. Haynes, C. B.: *The Hour of God's Judgment (Isten ítéletének órája)*, 78. p.

2. *Christian Experience and Teaching of Ellen G. White (Ellen G. White keresztény élete és tanítása)*, 192–195. o.

3. Részletesebben szoltam erről a kérdéstről „*Ellen G. White szerepe az adventista tanítások fejlődésében*” című írásomban, amely „*Az adventista teológiatörténet kiskönyvtára*” című sorozat negyedik kötetében jelent meg, 1997-ben.

4. *Ellen G. White Letters and Manuscripts With Annotations* (Ellen G. White levelei és kéziratjai magyarázó jegyzetekkel), Review and Herald, Hagerstown, 2014, 1024. o.

AZ ELKESEREDÉS- VAGY A JÓREMÉNYSÉG FOKA?

Átkeltünk Zambián, a Viktória-vízesés országán, David Livingstone lépteinek nyomában, egészen a Namib-sivatag országáig, ahol a keresztény nevelés tesz különbséget állami és magán-, keresztény és világi oktatás között. A különbség nem csupán az akadémiai teljesítményben látszik meg, hanem különösen a magatartásban. Egy újkeletű aforizma szerint, ha a nevelés túl drágának tűnik, ki lehet próbálni, mibe kerül a tudatlanság. A „God Cares” iskola 75 tanulója különböző családi környezetből, főként egyszülős, szegény családokból származik, azonban vannak olyanok is, akik viszonylag kedvező környezetből érkeztek, adventisták és nem adventisták egyaránt. Az oktatási költségek nagy kihívást jelentenek az iskola vezetőségének, ennek ellenére azonban a gyermekek számára ingyenes az oktatás. Az ACE (Accelerated Christian Education – Gyors Keresztény Nevelés) egy olyan keresztény oktatási rendszer, melynek célja, hogy az élet bibliai szemszögből való megközelítésére nevelje a tanulókat, megteremtve a megfelelő feltételeket ahhoz, hogy Krisztus segítségével elérhessék maximális teljesítőképességüket. Az ACE által figyelembe vett legfontosabb értékek a következők: egység, kegyesség, kiválóság és újtás. Az igazi nevelés Isten Szavára alapoz, ezért az ACE meglátása szerint minden tanulmány középpontjában Istennek kell állnia.

Az idők során a Munténiai Egyházterület részben fedezte ennek az iskolának a költségeit. Eljött az ideje, hogy kinyilvánítsuk hálánkat. Ez úton köszönetet mon-

dunk a madridi Emaus gyülekezetnek és sok más adventista közösségnek és adományozónak világszerte. A támogatás megkétszereződött a Moldvai Egyházterület anyagi téren hozott erőfeszítései által. Iulian Condurachi lelkipásztor és Romániából érkező csapata egy konyhát és egy ebédlőt épített az iskolának. Egy átlagos namíbiai gyermek napi eledele egy tányér kukoricakása, a God Cares iskolában azonban a gyerekek háromszor étkeznek naponta.

Évek múltával Jézus „lelke szentvedése folytán látni fog, és megelégszik” (Ézsaiás 53:11), és Namíbia pusztájának legalább egy része „örül és virul, mint őszike” (Ézsaiás 35:1). Együtt örvendünk majd az áldozatnak, látva az egykori gyermekeket, akik lelkészekként, miszionáriusokként és törvényhozókként szolgálnak. Egy ősrégi Afrika, mely megtalálta sorsát és irányát... a Jóreménység foka felé. Ami azelőtt mintegy a Kétségbeesés (Szerencsétlenség) fokaként megrémítette a merész tengerészeket, Vasco da Gamát és Bartolomeu Diast, közép- és hosszútávon – a nevelési és lelki beruházásoknak köszönhetően – ismét a Jóreménység fokává válhat, hála az Úr Jézus áldozatának. Köszönet a „spártai” tanároknak, akik sok éve harcolnak az erődítmények falain: Larisának és Liviunak, az iskola vezetőinek és a tanároknak: Ileanának, Iliuțának, Naominak, és köszönet neked, aki

**ISTEN
GONDOT VISEL
DANIEL
NIȚULESCU**

legalább egy időre rész fogsz venni ennek a projektnek a támogatásában, és tovább viszed a reménység fátylóját.

Szeretnél tanár lenni Namíbiában?

A namíbiai „God Cares” Adventista Iskola három önkéntes tanárt keres. Az iskola étkezést és szállást biztosít az önkénteseknek, míg a Munténiai Egyházterület fedezi a repülőjegyek árát.

Megjegyzés: Az önkéntesség minimális időtartama egy év. Az egy évnél rövidebb időszakra a repülőjegy költségeit személyesen vagy más támogatás igénybevételével kell fedezni.

Az önkéntes tanárok profilja:

- » 19-35 év közötti adventista fiatalok
- » Főiskolai végzettséggel rendelkezők a felügyelői tisztségbe

- » Középiskolai végzettséggel rendelkezők a megfigyelői tisztségbe
- » Középfokú angol nyelvismeret – beszéd/írás
- » Csapatszellem
- » Öltözködésben tanúsított szerénység

Ha fiatal vagy, és szeretnél részt venni egy misszionárius expedíción, meghívunk, fogadd el az „Egy év Krisztusért!” nevű kihívást Namíbiában. Az önkéntesek, akik ebben az iskolában szolgáltak, a nagy misszionáriussal, David Livingstone-nal együtt kijelenthetik: „Afrika – az emberiség nyílt sebe – elrabolt egy részt a szívünkéből!”

További információkért hívják a 0742-795.091-es telefonszámot (watsapp-on is), vagy kizárólag whatsapp-on a +264813454152-es számot. ■

Daniel Nițulescu, lelkész, Külmiszió Osztály, Munténiai Egyházterület

F E L V É T E L I
2 0 1 8
S Z E P T E M B E R 1 0 - 1 7 .

Új név,
UGYANAZ A MISSZIÓ!

Adventista
pasztorálteológia

Szociális gondozó szak

Óvodapedagógus-
és tanítóképző szak

„Doctor Luca”
Egészségügyi Főiskola, Cernica

AUG. 25 – SZEPT. 7.

2017

- Adventus Egyetem

1995

- Adventista Teológiai Intézet

1992

- Egyetemi fokozatú Adventista Teológiai Intézet

1951

- Bukaresti Adventista Teológiai Szeminárium

1931

- Méhkert – Brassó Bibliai Intézet

1926

- Bibliai Intézet, Dicsőszentmárton

1924

- Bibliai Intézet, Focșani

021 369 53 50
0744 685 123
uadventus.ro

DÁNIEL APOKALIPSZISÉNEK ÉRTELMEZÉSI ELVEI

A kinyilatkoztatás irodalmi eszközei (1)

A posztmodern olvasó csak úgy érthet meg egy több ezer évvel korábban keletkezett szöveget, ha sikerül megfejtenie az alapját képező irodalmi eljárásokat. Az eddigi tanulmányainkban Dániel kinyilatkoztatásait a bibliai Izrael sajátos dinamikájú apokalipszis-élményvilágának kontextusába helyeztük¹, az előttünk álló folytatásban pedig megpróbáljuk azonosítani azokat az értelmezési alapelveket, amelyek megkönnyítik a könyv üzenetének dekódolását. Az első hermeneutikai „kód”, amelyről értekezni fogunk, az „a kinyilatkoztatás irodalmi eszköze”. A szerző szándéka igazolni ennek a tényezőnek a fontosságát Dániel apokalipszisének megértésében.

A kinyilatkoztatás [x(x+1)] irodalmi eljárása

Mielőtt a célkitűzésünket szilárdan megalapoznánk, bizonyítanunk kell jelenlétét fenomenológiai értelemben más bibliai vonatkozásokban. Módszertani megfontolásból leginkább az Ószövetségből hozunk elő példákat, ugyanakkor rávilágítunk, hogy az Újszövetségre is jellemző ez az eszközhasználat. Igazoljuk, hogy a jelenség tetten érhető a kifejezések, paragrafusok, elbeszélő részek, igei szakaszok és könyvek szintjén egyaránt.

Az eljárást kifejezhetjük az $x(x+1)$ formula segítségével, ahol az x változó egy kifejezés, nyelvezet vagy irodalmi motívum háromszori ismétlését jelenti egy elbeszélő szövegen belül. Más szóval, a három (x) és négy ($x+1$) számnevek ismételt társulása egy irodalmi szövegben jelzi a leggyakrabban „a kinyilatkoztatás irodalmi eljárásának jelenlétét. Először is utalni fogunk a *locus classicus*-ra, ahol a formula megtalálható, azaz jelen esetben Ámós könyvére. A kutatók figyelmét felkeltette, hogy a próféta az első részben újra és újra visszatér a „három bűne miatt, sőt négy miatt nem fordítom [az ítéletet]” formulához (lásd: 1:3, 6, 9, 11, 13: 2:1, 4, 6). Az is különös, hogy a nyolc előfordulás között az első hétben a próféta egyetlen bűnt említ, és nem hármat vagy négyet.

Mivel Ámós jövendölései verses formában íródtak, és a formulát megtaláljuk a bölcsességi irodalom más műveiben is, előfordulásának a kutatók irodalmi jelentőséget tulajdonítanak. Megállapították, hogy az eljárás eredeti formájában valóban három dolog (x) felsorolásával találkozunk, amit egy negyedik ($x+1$) – a leghangsúlyosabb – elem követ (pl. Példabeszédek 30:15-16, 18-19, 21-23, 29-31). Rövidített formájában, ahogyan Ámós könyvében is előfordul, bár a három és négy számnév utal az eljárásra, csak a felsorolás negyedik, azaz hangsúlyos eleme jelenik meg ($x+1$).

Ezek után rávilágítunk az eszköz gyakori használatára az elbeszélő részekben. Bár az említésre kerülő szakaszokban formálisan nem jelenik meg a hármas és négyes csoportosítás, ugyanazt az elvet figyelhetjük meg: három elemet egy negyedik követ. Ezen kívül a példák nem csupán a negyedik – $x+1$ – elem kiemelkedő fontosságát hangsúlyozzák a felsoroláson belül, hanem azt is, hogy ez a negyedik isteni kinyilatkoztatást foglal magában. Éppen ezért neveztük el ezt a „kódot” „a kinyilatkoztatás irodalmi eljárása”-nak.²

Sámuel elhívása (1Sám 3:1-21)

Az 1Sámuel 3:1-21-ben olvasható történet Sámuel elhívásáról szól. Az elbeszélő szövegben az *inclusio* eljárásával találkozunk, ami azt jelenti, hogy a bevezető és a záró rész hasonló gondolatokat tartalmaz azzal a céllal, hogy előre vetítse, illetve összegezze az epizód témáját. A bevezetés azonosítja Izrael lelki válságát – „... abban az időben igen ritkán volt az Úrnak kijelentése, nem vala nyilvánvaló látomás” (1. vers) –, míg a befejezés ennek megoldását hangsúlyozza: „És az Úr kezdte ismét megjelenni Silóban, mert kijelentette magát az Úr Sámuelnek Silóban, az Úrnak beszéde által” (21. vers). Mindkét megállapítás utal Isten beszédére vagy kijelentésére, diszkréten

**IRODALMI
ESZKÖZÖK
DÁNIEL
OLARIU**

**AZ ELSŐ HERME-
NEUTIKAI „KÓD”,
AMELYRŐL ÉRTEKEZNI
FOGUNK, AZ „A KINYI-
LATKOTATÁS IRO-
DALMI ESZKÖZE”.**

megjelölve az epizód témáját, amely nem más, mint Sámuel próféta elhívása.³

Témánk szempontjából fontos megjegyeznünk, hogy az elhívás leírása „a kinyilatkoztatás irodalmi sémája” szerint történik. Megtudhatjuk, hogy az Úr háromszor szólítja meg Sámuel (4., 6., 8. versek). Sámuel ugyanennyiszor megy Élihez, és mondja: „Imhol vagyok, mert hívtál engem!” (5-6., 8. versek). Éli mindegyik alkalommal tagadja, hogy hívta volna, és aludni küldi a tanítványt (5-6. és 9. versek). Az utolsó szólítás előre vetítéseként az elbeszélő összegzi az előzőeket – „És szólítja az Úr harmadszor is Sámuel” (8. vers) – felkészítve az olvasót az utolsó hívásra. Ugyanakkor Éli is éppen akkor tudatosítja, hogy „az Úr hívja a gyermeket”, és azt tanácsolja neki, hogy ha még egyszer szólítást hall, így válaszoljon: „Szólj Uram, mert hallja a te szolgád” (9. vers).

A bibliai történet csúcspontja az, amikor Isten negyedszerre szólítja meg Sámuel (x+1). Arról, hogy Isten kétszer említi a Sámuel nevet – „Sámuel, Sámuel” – Ábrahám (1Móz 22:11) és Mózes (3:4) különleges elhívása juthat eszünkbe, ami Sámuelre nézve is az említett kiemelkedő próféta-képhez hasonló küldetést sejtet.⁴ Az utolsó szólítás a kinyilatkoztatás alkalma is egyben, amely sajnálatos módon sötét árnyakat vetít előre Éli házána sorsára.

Dávid futása Sámuelhez Saul elől (1Sámuel 19:18-24)

Egy másik epizód, amelyben felfedezhetjük az x(x+1) sémát, 1Sámuel 19:18-24 verseiben található. Ez az egyetlen jelenet, amelyben a könyv három főszereplője – Sámuel, Saul és Dávid – együtt jelenik meg, és a történet szempontjából két egyiséget különít el: Dávid a palotában és Dávid mint szökevény (1Sám 16:14-19:17). Ugyanakkor ettől kezdve Sámuelről nem olvasunk, csak később lép színre újból, Saul halálakor (lásd: 1Sám 25:1; 28:3).⁵

Saul, miközben belülről emészti a Dávid katonai sikerei miatt érzett irigység, megpróbálja elpusztítani őt, mint aki veszélyt jelent a trón utódlása szempontjából. Dávidnak sikerül elmenekülnie a meggyilkolására törekvő vérszomjas Saul elől, és valószínűleg Rámába fut Sámuelhez, tanácsért és védelemért. Egy ideig együtt laknak biztonságban Nájótban. Amikor Saul tudomást szerez Dávid hollétéről és arról, hogy Sámuel védelmet biztosít számára, katonákat küld, hogy elfogják. A katonák éppen akkor érkeznek, amikor a prófétatanítványok Sámuel vezetésével maguk is éppen prófétáltak. „Az Istennek Lelke Saul köveire szállt, és azok is prófétáltak” (20. vers). Ami-

kor Saul látta, hogy terve meghiúsult, még kétszer követeket küldött, de ugyanaz ismétlődött meg: „azok is prófétálnak” (21. vers). Miután az elbeszélő konkrétan említést tesz arról, hogy az esemény háromszor megismétlődik, a negyedik alkalommal (x+1) egy stratégiai váltásról ír: Saul maga indul elfogni Dávidot. Az elbeszélő ezzel fokozza az izgalmat. Tekintetbe véve, hogy Saul már előtte démoni lelkek gyötörték (1Sám 16:14-16, 23; 18:10; 19:9), felmerül a kérdés, hogy a küldöttjeihez hasonlóan vajon ő is prófétálni fog? Az epizód végkifejlete jóval felülmúlja az olvasó elvárásait: Saul próféta révületbe esik, „és leveté ő is ruháit, és prófétála ő is Sámuel előtt, és ott feküvék meztelenül azon az egész napon és egész éjszakán” (1Sámuel 19:24). A király furcsa tapasztalatából fakadó helyzet paradoxona zavart keltett: „Avagy Saul is a próféták közt van-e?” (24. vers).⁶

Sámson és Delila (Bír 16:4-21)

Sámson filiszteusok általi elfogásának leírásában ugyanezt a narratív eljárást figyelhetjük meg. A filiszteus vezető és Delila megállapodása után a szerző háromszor jeleníti meg ugyanezt a történetet a következő visszatérő elemekkel ábrázolva: (1) Delila unszolja Sámson, hogy mondja el neki, mivel köthető meg (6., 10., 13. vers); (2) Sámson félrevezető válasza (7., 11., 13. versek); (3) Sámson megkötözése az utasítás alapján (8., 12., 14. versek); (4) Delila felkiáltása: „Rajtad a filiszteusok, Sámson!” (9., 12., 14. versek); (5) Sámson kijátszása az összeesküvést, és kiszabadja magát (9., 12., 14. versek).

A bonyodalom megoldása a negyedik jelenetben következik be. A narrátor az olvasó felkészítésére hangot ad Delila felháborodásának Sámson viselkedésével kapcsolatban, kiemelve, hogy ez már háromszor megtörtént. Ugyanakkor emlékeztet minket kettejük vitájának valódi okára, és pedig, hogy honnan származik Sámson rendkívüli testi ereje: „Immár három ízben szedtél rá engem, és nem mondtad meg, hogy miben van a te nagy erőd?” (15. vers). Sámson feladja az ellenállást, és kiszolgáltatja Delilának ereje titkát, kitérve előtte egész szívét (18. vers): „Borotva nem volt soha az én fejemen, mert Istennek szentelt vagyok anyám méhétől fogva; ha megnyíratatom, eltávozik tőlem az én erőm, és megerőtlenedem, és olyan leszek, mint akármely ember” (17. vers). A kitárulkozás nem ért véget ezzel; az utolsó jelenet elhozta a „megvilágosodás” pillanatát Sámson számára. Delila felkiáltására, hogy a filiszteusok megtámadták, rádöbben, hogy az eddig sikeresnek bizonyult stratégiája már nem működik,

„SZÓLJ URAM,
MERT HALLJA
A TE SZOLGÁD.”
(1SÁMUEL 3:9)

mert ereje elhagyta, és „az Úr eltávozott őtőle” (20. vers).⁷

Tűz az égből (1Királyok 18:30-40)

Illés összecsapása Baál papjaival a Kármel-hegyen azzal ér véget, hogy a próféta könyörgésére tűz szállt alá az égből. Az elbeszélés szempontjából ez képezi az összecsapás tetőpontját és végkifejletét is. A történetelmondás forгатókönyvét ismét az $x(x+1)$ irodalmi eljárás algoritmusa határozza meg. Miután Baál papjai bebizonyították képtelenségüket arra, hogy tüzet hozzanak alá az égből, ami egyben a Baál-imádat kudarcát is jelentette, Illés közelebb hívja a népet az ünneplés helyéhez. A jelenlévők szeme láttára „megépíté az Úr oltárát, amely leromboltatott volt” (30. vers), tizenkét kőből „a Jákób fiai nemzetségeinek száma szerint” (31. vers). Izgalmat fokozó részlete a történetnek, amikor Illés árkot ás az oltár körül, ami a csoda szempontjából később fontos részletté válik. Ezután az oltárra helyezi az előkészített fát és áldozatot. Ennél a résznél Illés megdöbben a szemlélődőket, amikor arra kéri őket, hogy töltsenek meg négy vedret vízzel, és öntsék az oltáron található áldozatra és fára. Illés parancsára még egyszer végrehajjták a műveletet, majd harmadszorra is. Az olvasó felkészítését a bonyodalom tetőpontjára, illetve a csoda nagyságának kiemelését szolgálják azok a részletek, hogy a víz megtöltötte az árkot, és éppen az estéli áldozat ideje volt (35-36. vers). Ezután következik a tetőpont, illetve a negyedik elem ($x+1$), amikor is Isten megnyilatkozik. Illés imájának hatására (36-37. vers) „alászálla az Úr tüze, és megemészte az égőáldozatot, a fát, a köveket és a port, és felnyalta a vizet, amely az árokban volt” (38. vers).⁸

A következő számban folytatjuk ennek az irodalmi eljárásnak az elemzését további, kiterjedtebb bibliai szakaszok alapján. ■

Daniel Olariu, héber nyelvet és ószövetségi ismereteket tanít a cernicei Adventus Egyetemen.

1. Előző tanulmányainkban rávilágítottunk, hogy „az Úr napja” motívum fontos ismérv az apokaliptikus irodalom eredetének megállapításában. Megfigyelhettük, hogy a motívum Dániel apokalipszisének negyedik periodikus egységében fordul elő. Ennél a kérdéskörnél szoltunk arról, hogy szükséges választ találnunk a történelem négy korszakra felosztásának eredetével kapcsolatosan. Úgy gondoljuk, hogy a tanulmányok, amelyeket közölni fogunk, megfelelő választ fognak adni erre a kérdésre.

2. A következő példák személyes felismerésekből származnak, egyéb tanulmányokból való merítés nélkül, e.g. Yair Zakovitch, „The Pattern of the Numerical Sequence Three-Four in the Bible” (PhD diss., The Hebrew University of Jerusalem, 1977), i-xxxi.

3. Az egyik részlet, amely alátámasztja, hogy az epizód tematikájának középpontjában „az Úr Igéje” áll, a narrátor megjegyzése a 7. versben, mely szerint „Sámuel pedig még nem ismerte az Urat, mert még nem jelentetett ki néki az Úrnak Igéje”. Az Úr Igéjére való ismételt utalás azt sugallja, hogy azonosság van Sámuel prófétai elhívása és Isten Igéjének kinyilatkoztatása között. Lásd még a 17. verset is.

4. A név kétszeri említése csak olyan kiemelkedő bibliai személyiségek esetében fordult elő, mint Ábrahám (1Móz 22:11) és Mózes (2Móz 3:4). Vesd össze Ézsaiás 43:1 versével, amely valószínűleg magában foglalja a néven nevezés teológiai háttérét: „Neveden hívlak, enyém vagy”.

5. A Sámuel haláláról és temetéséről szóló beszámoló célja a könyv csúcspontját képező két fontos mozzanat intertextuális kapcsolatának megteremtése. A két epizód Dávid konfliktusa Nábállal és Saul találkozása az endori jósnővel. Sámuel haláláról csak ezekben a történetekben találunk említést (1Sám 25:1; 28:3).

6. Saul prófétai elragadtatásával kapcsolatosan E. G. White a következő fontos megállapítást teszi: „Isten Lelke tartotta hatalmában, és hozzá imádkozva folytatta útját, jövendöléseket mondva és szent énekeket énekelve. Az eljövendő Messiásról mint a világ Megváltójáról prófétált.” (*Pátriárkák és próféták*, 64. fejezet)

7. Sámson elfogása után megvakítják, szeme kivájasával (Bírák 16:21). Ez a részlet átvitt értelemben valószínűleg azokról szól, akik Sámsonhoz hasonló módon, de lelki értelemben elveszítik a „látás” képességét, józan ítélőképességüket és lelki gondolkodásukat. Ezen kívül a „lát” ige Sámson életének vitatott eseményeire is utal (14:1, 8; 16:1), az élete végén átélt tapasztalat segítségével pedig visszakapja „lelki látását”, bár fizikai értelemben vak. Mindezek fényében a filiszteusok iránti bosszú alapja – „két szemem világáért” (16:28) – a lelki ítélőképesség elvesztése miatti bánkódásban értelmezhető.

8. Míg három alkalommal a víz oltárra öntése a csoda létrejöttének lehetetlenségét sugallta, a negyedik alkalommal az Istentől jövő tűz felemészte a vizet. Az estéli áldozat említése arra utal, hogy az időpont éppen a jeruzsálemi templomi szolgálathoz volt igazítva. Ezáltal az elbeszélő közvetett módon nosztalgiával idézi fel azt a korszakot, amikor a két királyság vallási szempontból egységes volt.

ANNYI CSODÁT ÉLTÜNK ÁT... ZAMBIÁBAN!

Isten műve olyasvalami, amit észrevehetünk ugyan, de fel nem foghatunk: „Aki nagy dolgokat cselekszik megfoghatatlanul, és csodákat megszámlálhatatlanul.” (Jób 9:10) Micsoda kiváltság, hogy a menny rendelkezésére álló eszközök lehetünk Isten művének megőrzése és támogatása érdekében! Átléptük a hitetlenség határait, és elfogadtuk a Total Member Involvement (A Teljes Tagbevonás) nevű projekt vezetőinek tavaly hozzánk intézett meghívását. A projektet a Generál Konferencia az Adventist World Radio közreműködésével szervezte. A meghívás a zambiai munka támogatására szólt.

Megértettük, hogy Isten arra hív bennünket, hogy beszéljünk a világnak az Ő kegyelméről; tudatosodott bennünk, hogy az evangélium és a kultúrák közötti párbeszédnek meg kell élnünk. A Romániai Unióban kialakult egy húsz fős csapat, melyet lelkészek, lelkészfeleségek, laikus fiatalok és fiatal lányok alkottak. Ez a csapat, 30 európai lelkéssel együtt csatlakozott a 950 fős zambiai, lelkészekből és hívőkből álló csapathoz. Két héten keresztül minden este hirdettük az Igét az Afrika szívében lakóknak a „Revelation of Hope” (A Reménység Kinyilatkoztatása) című előadásorozat keretében.

Csak a mennyei könyvekben van híven feljegyezve mindazok neve és cselekedete, akik azzal az őszinte vággyal vettek részt ezekben a tevékenységekben, hogy Isten és az Ő egyházának ügyét szolgálják. Köszönjük, hogy imádkoz-

tatok a következő személyekért: Elida és Daniel Oncea, Mădălina és Csiki Csabi, Adina és Ștefan Tomoiagă, Benjamin Stan, Daniel Nițulescu, Traian Aldea, Eremie Emil, Cristi Dorgo, Alin Ispăș, Teodoru Ciupag, Silviu Țuțiuianu, Mihai Liviu Papadopol, Adina Comorașu, Simona Vasile, Luiza Capotă, Simina Tomoiagă, Marcel Brândzanic.

Amikor a világmisszióról beszélünk, figyelembe kell vennünk, hogy az egyháznak két része van: az „itteni” és az „ottani”, az egyház, amely küld, és az egyház, amely befogad. Mindkettőnek szüksége van a misszióra. Az „itteni” egyház (bárhol lehet a világon) nem engedheti meg magának, hogy elzárkózzon az egyház másik részétől. A segítségnyújtás Jézus másoknak való bemutatása által történik, különösen annak az elbeszélése által, amit a csodák Istene tett az üzenetet közlő életében. Ezek Isten szeretetének és szolgálatának módszerei. Amikor az „itteni” egyház átnéz saját szükségletei felett, erősebbé válik. Olykor azt hisszük, azért adunk, mert szeretünk. Az igazság azonban az, hogy akkor tanulunk meg valójában szeretni, ha ajándékozunk. Az „itteni” egyház nem engedheti meg magának, hogy elveszítse az „ottani” egyháztól érkező szeretetet és támogatást.

Semmi sem fogható az advent üzenet hirdetéséhez! Életemet változtat meg! Feljegyeztem néhány értékes benyomást, amit Lusakában, Zambia fővárosában és környékén végzett szolgálatunk során szereztünk:

„Az volt az álmom, hogy a tanulmányi éveim alatt részt veszek egy külmisziós projektben. A Total Member Involvement egyedi tapasztalat volt, amikor közel éreztem magamhoz Istent. Az első alkalom volt, amikor emberek százai előtt beszéltem. Emlékszem az első este átélt érzelmekre, miközben az autóra vártam, amely elvitt az imaházba. Péntek lévén, az út nagyon zsúfolt volt. Kezds előtt tíz perccel érkeztünk a Lubobo gyülekezetbe. Az emberek énekeltek. Amikor a szószékre léptem, sok férfit, nőt és gyermeket láttam, akik arra vártak, hogy a reménységről beszéljek nekik. Gondolatban így imádkoztam: 'Uram, én semmit sem tehetek, ha Te nem vagy velem. Egyedül Te érintheted meg a szíveiket, és egyedül Te győzheted meg őket a szereteted felől.' Estéről estére éreztem Isten jelenlétét, és láttam, amint az emberek előre jönnek, elfogadva a Jézus által felkínált bocsánat ajándékát és arra vágnak, hogy új életet éljenek Vele. Nincs annál nagyobb csoda, mint látni, hogyan változik meg egy ember szíve Isten hatalma által.' (Simina Tomoiaga, egyetemi hallgató, Adventus Egyetem)

„Hallottam Afrikáról, azonban Isten kegyelméből abban a különös előjogban volt részem, hogy közel három héten keresztül a saját szememmel is láthattam az ottani körülményeket. Elmondhatom, hogy az eddig megélt legszebb misziós tapasztalatban volt részem. A gyülekezet, ahova beosztottak és ahol tevékenykedtem, a Midlands Egyházterület *Garden Main* nevű gyülekezete volt, a Mandevu kerületben, Lusakában.

Hatalmas, közel 1.300 tagú gyülekezet volt, rengeteg gyermekkel, akik a megszokott őszinte érdeklődés mellett közlelről is *tanulmányozni* kívánták a fehér embert, figyelni, csodálni, megközelíteni, és miért ne, megérinteni a ruháit, a haját, egészen addig, míg a fehér-fekete kontraszt csupán

a bőr színére korlátozódott, és a lelkek meleg ölelésben fonódtak egymásba.

A globalizáció oda is eljutott, de szerencsére csak enyhébb formában; ennek köszönhetően a felnőttek és a fiatalok még ragaszkodnak az egyházhhoz. Az egyház által rendelkezésre bocsátott programok megkönnyítik a kapcsolatteremtést a fiatal nemzedék és a Biblia erkölcsi-spirituális értékei között, amelyeket elsajátítanak és élnek a hétköznapiokban.

A felnőttek számára az élet a (legtöbb esetben soktagú) család megélhetéséhez szükséges dolgok biztosításáért folytatott harc. Az oktatási rendszer nem ingyenes, a nevelést meg kell fizetni. És nincs szociális támogató rendszer még a leghátrányosabb helyzetűek számára sem. Azonban senkit sem hallottam a gyülekezetben anyagi hiányosságok miatt panaszkodni; sok mindentől lemondanak, de a mosolyt, mely hitükről tesz bizonyosságot, nem adják fel. Hisznek Abban, aki életet adott nekik, aki megőrzi életüket, gondoskodik róluk és családjukról, és örök életet ígért számukra. Ezt a szent reménységet pedig énekbe is foglalják! Függetlenül attól, hogy a 73 helyi nyelvjárás közül melyik dialektusban énekelnek, ugyanaz a szenvedély és öröm látszik rajtuk, amellyel a jelenüket élik, és amellyel előre látják a dicsőséges jövőt. Vajon ez az a hit, amelyről az Úr Jézus azt mondta, hogy a visszatérése előtt keresni fogja a földön (Lukács 18:8)? Nem

AZ EGÉSZ VILÁGBAN LUIZA CAPOTA

„AMIKÉPPEN TE KÜLD-
TÉL ENDEM E VILÁGRA,
ÚGY KÜLDTEM ÉN
IS ŐKET E VILÁGRA.”
(JÁNOS 17:18)

tudom, egy dolgot viszont tudok: jól éreztem magam ezek között az emberek között, nehezen váltam el tőlük, és néha rám tör az emlékek nosztalgiája.

Remélem, hogy Isten érdem feletti kegyelme folytán megváltottakként újra láthatom őket a mennyország dicsőségében, és különösen azt a 37 frissen megtért személyt, akik 'Igen'!-nel válaszoltak az evangélium hívására, és keresztség által megkötötték hitük szövetségét az Istennel. Így abban a gyülekezetben, ahol Isten Igéjét hirdettem, e miszsiós erőfeszítés áldott gyümölcseivé váltak.” (Emil Eremie, a bukaresti Foișor kerület lelkipásztora)

„Afrika kultúráját nagy mértékben meghatározza a miszticizmus. Már az első napon, amikor találkoztam a pár tíz kilométerre fekvő falucska kis adventista csoportjával, amely éppen gyülekezetet alapítani készült (az imaház már fel is építettek néhány téglából, és sietősen tetőt is emeltek fölé), csodálkozva vettem tudomásul, hogy a helybeliek, bár szerették volna meghallgatni a keresztyén üzenetet, bizonyos átkoktól való félelem miatt nem léptek be a falu szélén felállított istentiszteleti helyre. Így tehát a napenkénti találkozók egy nagy mezőn zajlottak a falu végén. A település futballpályája volt. Minden pusztának tűnt a környéken mindaddig, míg a következő napon, miután imádkoztunk, az egész gyülekezet összegyűlt, hogy előkészítse a helyet. Mindenkinek akadt tennivalója: egy szomszédtól áramot hoztunk, az imaházból kivittük az összes padot, felállítottunk egy szószéket, felépítettünk egy sátrat, ahova az éjszaka idején tároltuk a dolgainkat. Előkészítettük a képernyőt a vetítésre, majd elcsodálkoztunk, látva, amint néhány fiatal hangberendezést hozott magával négy hatalmas hangfallal. A mai napig sem tudom, honnan volt nekik ilyen felszerelésük, azonban nagy áldásként szolgál-

tak sok falubeli számára. Egy utcán köröző autó megafonjából hallottam a nevem egy helyi nyelven megfogalmazott hirdetésben, amellyel a falubelieket hívták a kezdődő találkozóra.

Az első éjszaka nem volt túl sok látogató. Az est leszálltával, amikor megkezdtem az első nyilvános találkozót, a látogatók legnagyobb része gyerekekből, serdülőkből és fiatalokból állt, akik az estét futballozva töltötték a pályán, és kíváncsiságból ott maradtak, hogy lássák, mi történik. Az üzenet bemutatása után a helyi gyülekezeti vén imája alatt rájöttem, milyen sokat jelent a négy hatalmas hangfal. Imádkozott mindazokért, akik a házaikból hallgatták a bemutatott bibliai üzenetet. Egyfajta afrikai 'élő közvetítés' volt. Később megtudtam, hogy a hangfalak ereje néhány kilométerre vitte a hangot, így tehát a falu fele estéről estére otthonról hallgathatta a bibliai üzenetet.

A következő estéken a fiatalok, akik kezdetben kíváncsiságból maradtak ott, elhozták a barátaikat is, ezért speciális tevékenységeket készítettünk elő a gyerekek és a fiatalok számára. Sokan kezdtek jönni azok közül is, akik otthonról hallgatták az igehirdetést. Estéről estére újabb és újabb személyek jelentek meg, akik, bár első alkalommal jöttek el a találkozókra, megköszönték az előző esti üzenetet, mondván, hogy az kimondottan nekik szólt, és az üzenetet hallgatva meggyőződtek arról, hogy nekik is velünk együtt kell tanulmányozniuk a Bibliát. Az első három találkozó után már emberek százai jöttek el, és a létszám egyre csak növekedett. Egy része azoknak, akik semmiképpen sem léptek volna be a gyülekezetbe, és kezdetben nem is fogadták el a meghívást, eldöntötték, hogy minden percet Istennel akarnak tölteni. Ez a csoda az utca végén fekvő nyílt mezőnek is köszönhető volt, a futballpályának

és a négy hangfalnak...” (Marcel Brândzanic, az AMiCUS országos koordinátora)

„A 'Makulu Hegy' nevű gyülekezet a Zambia Egyetem sportpályáján szervezte meg a 'Revelation of Hope' című evangelizációs kampányt. A helybéli gyülekezet a helyzet magaslatán állt a jó szervezésnek és az imaszobában zajló közbenjárásnak köszönhetően. Első ízben mondtam imát megszállott személyekért, akik vonaglottak és kiáltottak az imaszobában, sőt, a keresztség vizében is. Több lelkész erős karja harcolt egy 'töpörödött' nővel, és többszöri próbálkozás után sikerült néhányszor megkeresztelniük. Azt mondták nekem, hogy végül megnyugodott a 'Jordán partján'. A jó és a gonosz között nyílt küzdelem folyik Afrikában, de az öreg kigyó jelentős teret veszít. A szekularizált világban a küzdelem leplezettebb, az eredmény azonban ugyanaz. Kinek az oldalán állsz a nagy küzdelemben?” (Daniel Nițulescu, a Külmisszió Osztály igazgatója, Munténiai Egyházterület)

„A 'Zambia Krisztusért' nevű missziós program csodálatos, bátor és sikerekkel teli munka volt. Szívesen vettem részt benne, és teljes örömmel hirdetem az evangéliumot Afrika szívében, egy porlepte, szeméttel teli futballpályán, ahova azonban eljöttek az egyszerű és igazságot szomjazó emberek. A gyülekezet, amellyel dolgoztam, körülbelül 800 tagot számlált. Jól megszervezett, jól felkészült, nagyon aktív missziós csapattal rendelkezett. Volt 4-5 testvérnő, akik imacsoportot alakítottak ki, és a program előtt egy órával eljöttek imádkozni, és utolsóként mentek haza, mert tovább imádkoztak a különös problémákkal küzdő személyekért.

A gyülekezeti vének minden este bibliai hitalapelvek-otató órát tartottak azoknak, akik válaszoltak a keresztségre való felhívásra. Ez a csoport estéről estére növekedett, míg 50-60 tagot is elért. Az előadás előtt egy órával eljöttek, és ott, a szabad ég alatt körbe ülve néhány padon, tanulmányozták Isten Igéjét. Volt egy műszakis csapat is, akik felszerelték a hangfalakat, a vetítőket és a fényeket, éjszaka pedig ott aludtak, hogy őrizzék a felszereléseket. Azonban a legcsodálatosabbak azok a 'második számú beszélők' voltak, akik átvették a prédikáció üzenetét, és szenvedélyes felhívásokat intéztek a hallgatókhoz, hogy válaszoljanak az evangélium hívására.

Minden este 20–40 személy jött előre, és közülük végül 80-an megkeresztelkedtek. Az első, aki válaszolt a felhívásra, egy részeges ember volt, aki elesett, amikor előre jött, azonban a legérdekesebb egy nő esete volt, aki a közeli büféből hallotta a felszólítást. Átkelt az úton, a szószék elé jött, térdre esett és ezt kiáltotta: 'Mentsetek meg! Mentsetek meg!' A diakónusok felemelték, az imaszobába vitték, és a különleges csoport imádkozott érte. Sokan e személyek közül súlyos problémákkal küszködtek: alkoholfüggőség, munkahely-hiány, megszállottság. A csoportba vittük őket és imádkoztunk értük, de emellett felkerültek a gyülekezeti listára is, látogatták őket, és továbbra is dolgoztak velük.

A legszebb nap az utolsó szombat, a keresztség napja volt. Életemben nem láttam olyan forgalmi dugót, mint ott aznap: a város széles utcáin az autók százai araszoltak, és mindenhol szállították a keresztelendőket! A keresztelendők száz méteres sorokban álltak és várták, hogy beléphessenek a keresztség vizébe! Nem láttam még akkora keresztelő medencét sem, amely zsúfolásig tele volt lelkészekkel, diakónusokkal és keresztelendőekkel. Azokban a megható pillanatokban eszembe jutottak a Megváltó szavai: 'És lesztek nékem tanúim... a földnek mind végső határáig.' (Cselekedetek 1:8) Átélttem egy ilyen pillanatot, és szeretném, ha ez megisméltódna a világ minden szegletében, hogy minél hamarabb *haza* érkezhessünk.” (Traian Aldea, lelkész és archeológus)

A három központban, ahol Isten Igéjét hirdették – Lusaka, Livingstone és Midlands –, 17.747 személy keresztelkedett meg! Áldjuk Istent ezekért a csodákért! Imádkozunk minden megkeresztelt tagért, és imádkozunk azokért is, akiknek szívében elvetettük az evangélium magvait. Imádkozunk a zambiai adventista közösségért.

„És az Isten országának ez az evangéliuma hirdettetik majd az egész világon, bizonyosággal minden népnek; és akkor jó el a vég.” (Máté 24:14) Maga az Úr Jézus mondta, hogy a globális misszió az Ő eljövele közelségének egyik jele lesz. „Ezt mondja, aki ezekről bizonyosságot tesz: Bizony hamar eljövök. Ámen, bizony jövel Uram Jézus!” (Jel 22:20) ■

Luiza Capotă, a Román Unió elnökének titkára

AZ ÖT FIATAL A TÜZES KEMENCÉBEN

Május 12-én, szombaton, a Brassó melletti Méhkerthen megszervezték a Börtönszolgálat (ASUP) Nemzeti Konvencióját. Csendes környezetben, közel a hegyekhez, a több mint 150 önkéntes megfelelő időt talált a pihenésre, beszélgetésre, tanulásra, tapasztalatok megosztására és nem utolsósorban arra, hogy köszönetet mondjon Istennek a segítségéért.

Péntek estétől kezdve a résztvevők megbeszéltek a börtönben folytatott tevékenységek minden programját, és kihasználva az egyházterületektől érkezett önkéntesek jelenlétét, beszéltek a programok fontosságáról, az erős és gyenge pontokról, az eredményekről, a változtatást, elhagyást, javítást igénylő dolgokról, stb.

Az egyik legfontosabb program, amire a konvención nagyobb figyelmet szenteltek, a MEGELŐZÉS MEGAKADÁLYOZZA A LETARTÓZTATÁST nevű projekt volt. A Börtönszolgálat e programjának célja a fiatalkori bűnözés mértékének csökkentése valós, emberi példák bemutatásával a diákok részére. Más szavakkal, e projekt keretében a Börtönszolgálat önkéntesei a romániai oktatási intézményekbe látogatnak két-három fogoly kíséretében (a programot a legközelebbi ítélet végrehajtási intézménnyel együttműködve valósítják meg, hogy a szabadságuktól megfosztott személyeket elhozhassák azon a bizonyos napon és órá-

ban). Saját élettapasztalatuk alapján a foglyok fontos leckéket tanítanak meg a diákoknak a döntések értékéről, amit jelenlegi helyzetükkel példáznak.

A moldvai önkéntesekkel együtt az eseményen részt vett öt gimnazista diák is Voronából, Botoșani megyéből. Nagyon érdekes, ahogy Isten Méhkerthig vezette őket: egy nap, amikor az iskolájukban „A megelőzés megakadályozza a letartóztatást” nevű programon vettek részt, annyira meghatódtak, hogy további információk után érdeklődtek. Azt kérték a Börtönszolgálat önkéntesaitől, hogy ők is részt vehessenek a börtönön belüli és az azon kívül folyó tevékenységekben. Rövid időn belül a Börtönszolgálat önkéntesei mellett álltak, és látogatták a szabadságvesztésre ítélt személyek otthonait, saját élelmiszer-tartalékaikból adakoztak, bátorították és támogatták az elítéltek családjait. Ugyanakkor népszerűsíteni kezdték a programot és a Börtönszolgálat céljait a középiskolákban. Amikor tudomást szereztek arról, hogy májusban országos találkozót szerveznek, ahol az egész ország képviselői találkoznak majd, elhatározták, hogy ők is részt vesznek a találkozón. Ami még csodálatosabb – és amiért hálát adunk Istennek –, az a családjuk reakciója volt. Mind egyetértettek velük, és támogatták őket brassói útjuk során, ezen kívül pedig a Börtönszolgálat önkénteseit is támogatták.

„A MEGELŐZÉS
MEGAKADÁLYOZZA A LETARTÓZTATÁST”
NEVŰ PROJEKT
CÉLJA A FIATALKORI BŰNÖZÉS
MÉRTÉKÉNEK
CSÖKKENTÉSE
VALÓS, EMBERI
PÉLDÁK BEMUTATÁSÁVAL A DIÁKOK RÉSZÉRE.

A találkozón szót kértek, és elmesélték tapasztalatukat. Érzelmekkel teli pillanat volt, amikor az egész terem megtapsolta őket, és megköszönte bátorságukat és elhatározásukat. Egy értük mondott ima után felkínálták nekik a lehetőséget, hogy idén nyáron díjmentesen részt vegyenek a Sola Scriptura Táborban.

A szombat zárásakor a diákok lejegyezték pár gondolatot, amit felolvastak a teremben összegyűlt hallgatóság előtt. Ezekből idézünk:

Szeretnénk megköszönni a lehetőséget! Sikerült bevezetnetek bennünket egy annyira hivatalos, ugyanakkor annyira csodálatos környezetbe! Megmutattátok nekünk, hogy az embertárs iránti szeretet a legfontosabb. Tetszett, amit a foglyokkal való találkozókról mondtatok, éspedig, hogy „szakítanék tíz percet arra, hogy kezet fogjak velük, hogy megöleljem őket, és megmutassam nekik, hogy törődöm velük.” Bár ezeket a szavakat az önkéntesekhez intéztétek, elmondhatjuk, hogy ugyanezt tettétek velünk is. Megmutattátok, hogy törödtök, bíztok és reménykedtek abban, hogy tehetünk valamit, hogy képesek vagyunk rá és követhetünk benneteket, mint a példaképeinket. Éreztettétek velünk, hogy mi is képesek vagyunk ezt a szolgálatot végezni. Sikerült arra bátorítanotok bennünket, hogy tovább folytassuk, és másokat is erre a szolgálatra buzdítunk, hogy mondjanak le személyes kényelmükről az embertársak javára, akiknek szükségük van ránk. Csodálatosan éreztük magunkat, olyan érzelmeket éltünk át, amelyekben még soha nem volt részünk, neveltünk a hangulat feloldását célzó

apró tréfákon, és sírtunk, amikor sikerült megmutatnotok, hogy a tisztelet nem a kortól függ, hanem tőlünk, emberektől. Megmutattátok, hogy minden munka értékes, függetlenül annak a korától, aki végzi.

Megmutattátok, mennyire fontos Isten Igéje, és hogy minden pillanatban bízunk kell Benne. Kellemessé tettétek számunkra ezeket a beszélgetéseket, felkeltettétek a figyelmünket, ami elég nehéz dolog napjainkban.

Az itt eltöltött idő annyira gyorsan elrepült, hogy nem sikerült teljes mértékben örüvendenünk ezeknek a pillanatoknak. Szomorúak vagyunk, hogy véget ért, azonban azzal a lelki békével megyünk el, hogy lehetőségünk volt együtt lenni veletek és látni, hogy milyen odaadással és mekkora szeretettel végzitek ezt a szolgálatot! Még egyszer köszönjük!

Mi is szívből köszönjük Istennek, hogy ennyire megáldott minket! Köszönetet mondunk az öt diáknak, akiknek abban az előjogban volt részük, hogy eltölthettek velünk egy csodálatos szombatot! Ugyanakkor köszönetet mondunk a 2018-as Országos Konvención résztvevő önkénteseknek, de azoknak is, akik otthon maradtak, vagy küldetésben voltak a börtönökben!

Isten adjon erőt és győzelmet mindenkinek, aki vágyja, és ezekhez a fiatalokhoz hasonlóan elfogadja az Ő kegyelmét! ■

Adalbert Ghejan, a Börtönszolgálat aligazgatója

ORSZÁGOS KONVENCIO ADALBERT GHEJAN

A MOLDAVI
ÖNKÉNTESÉK-
KEL EGYÜTT AZ
ESEMÉNYEN
RÉSZT VETT ÖT
GIMNAZISTA
DIÁK IS VORONÁ-
BÓL, BOTOȘANI
MEGYÉBŐL.

EGYHÁZ A TÁRSADALOMBAN

Ha figyelmesen elolvassuk Márk evangéliumát, nyilván meglep a közvetlen vagy közvetett módon rögzített társadalmi vonatkozású cselekmények sokasága. 25 jelentést olvasunk a csodákról, melyek célja az ember alapvető szükségleteinek betöltése volt (egészség, táplálék, együttérzés); 15 jelentést a tanítványok elhívásáról és kiképzéséről a Megváltó által elkezdett munka folytatására, és további 6 beszámolót jelentős társadalmi eseményekkel kapcsolatban.

Mit tanultam meg e tekintetben a romániai Adventista Egyház múltbéli tapasztalatából? A „Viața și Sănătate” Kiadónál megjelent *Straturile Memoriei* [Az emlékezet rétegei] című könyv néhány elbeszélésére szorítokozom.

Hogyan cselekedjünk nagy válság esetén?¹

1940 telén a vasgárdista lázadás idején történt Brassóban, a Bartolomeu állomás és a repülőtér irányából lövések hallatszottak. Az imateremben és a hálószobákban minden diák és tanár imádkozott. Éjfélkor két autó jelent meg az iskola előtt, amelyből nyolc férfi szállt ki. Négy elöl maradt, a többiek az épület háta mögé mentek. Figyelmeztető lövéseket adtak le. Kettőt közülük, akik megpróbáltak bejutni az épületbe, a hálószobák irányába, a földszinten elszállásolt német motorkerékpárosok őrszeme szólított fel a megállásra. Egyikük azonban behatolt az épület azon szárnyába, ahol a lányok hálószobája és az igazgató, Petre Păunescu irodája is volt, majd megparancsolta az igazgatónak, hogy kövesse őt. A helyszínen tartózkodó Păunescu testvérnőnek kifehéredett egy tincs a hajában, amint a fiatalember férje mellkasának szegezte a fegyverét. Az igazgató, tartalék ezredesként tisztségére hivatkozva, megkérte, engedje, hogy egy pillanatra visszavonuljon a mellékszobába imádkozni. Az ima alatt egy másik fiatal legionárius öklével a zárt ajtóra ütve, súlyosan megsérült, az üveg elvágta a kezét. Hívták Boldescu testvérnőt, aki orvosi asszisztens volt, hogy bekötözze. A nővér a Păunescu család szomszédságában lakott. A sebesült fiatalember a társához ment, és a fülébe súgott valamit. Miután bekötözték, a többiekkel együtt fergetegesen távoztak az épületből. Bod felé vették az irányt, ahol egy katonai járőr megállította őket, majd tü-

zet nyitott rájuk, a fiatal emberek pedig válaszoltak rá. Kettő közülük holtan esett el. Antonescu parancsot adott ki a felkelés leverésére.

1941 januárjában Brassóban tartózkodva, Păunescu testvér találkozott az egyik fiatalal, aki része volt az akkor éjszaka történeteknek. Megkérdezte tőle, hogy miért jöttek az Intézményhez, mire az így válaszolt: „Az volt a feladatunk, hogy öljünk meg minden adventista lelkipásztort, és azt a parancsot kaptuk, hogy az Intézménnyel kezdjük.”

Az iskolában akkor mindenki lejött, elénekeltek az „Isten biztos menedékünk” című éneket, és imában áldották Istent közbelépéséért.

Megmentve, hogy másokat mentünk²

Az alábbiakban leírt eset Kárpátalján történt, ahol munkatáborok működtek, kezdetben zsidók, majd románok számára is. Zsidó csoportok szöktek meg, hogy átkeljenek Ukrajnába, és – az ott kapott segítséggel – tovább, Oroszország belsejébe, hogy megmeneküljenek a németektől.

A román adventisták csoportjának volt egy rejtékhelye, ahova összegyűltek imádkozni. Egyik nap egy zsidó akaratlanul rájuk bukkant. Ijedten megpróbált elszaladni, de ők megállították, és megtudva a szándékát, megmutatták neki az irányt, ahova mennie kellett, hogy megmeneküljön. Így váltak az adventisták újabb sodródó zsidó csoportok útmutatóivá. Ezután a magyar katonák felfedezték az imahelyet, és így arra kényszerültek, hogy elhagyják azt.

Ott, azokban a napokban megmenekültek, hogy másokat is megmenthessenek.

Önkéntes munkák. Csapdák.³

1958-at írtak. A háború következményei még erőteljesen éreztették hatásukat. Az ország pénzügyi helyzete még nem állt helyre, ezért nagyon bátorították az önkéntes munkát. A visói „Békeért Harci Bizottság” által a helyi adventista gyülekezet tagjait meghívták, hogy vegyenek részt bizonyos helyi érdekű célok megvalósításában. Teherautók segítségével és egy kenyérből és marmeladéból álló ebéd biztosításával adventisták százai járultak hozzá egy iskola felépítéséhez, egy park berendezéséhez és egy piactér helyének elegyítéséhez.

AZ IMA A KÖZÖS KULCS AHHOZ, HOGY A TÁRSADALOMBA VALÓ BEAVATKOZÁSUNK SIKERES LEGYEN. IMÁDKOZZ ÉS CSELEKEDJ, NE CSUPÁN A SAJÁT MEGMENTÉSEDÉRT. IGAZÁBÓL AZÉRT VAGYUNK MEGMENTVE, HOGY MI IS MENTSÜNK, MÉG AKKOR IS, AMIKOR A KOCKÁZATOK KISZÁMÍTHATATLANOK.

A munkanapok végén felhangzó énekek visszhangja még ma is él. Az új lelkipásztort, akinek hírneve zavarta a többségi egyházat, valamint az állami szerveket, behívatták a párthoz. Előzőleg az ortodox esperes felajánlotta, hogy egy hat hónapos intenzív képzés után plébánosként alkalmazza. Ahogy akkor is, a válasz nemleges volt. Ennek következménye egy újabb meghívás volt, ezúttal a Felekezetek Osztályának felhatalmazottja idézte be, majd vonta vissza az igazolványát.

Akkori leckék

Az ima a közös kulcs ahhoz, hogy a társadalomba való beavatkozásunk sikeres legyen. Nyilvánvaló, hogy Isten állította meg a Méhkerti Bibliai Intézet lelkészeinek kivégzését váratlan körülmények által – a német katonák és Isten katonái által.

Imádkozz és cselekedj, ne csupán a saját megmentéséért. Igazából azért vagyunk megmentve,

hogy mi is mentsünk, még akkor is, amikor a kockázatok kiszámíthatatlanok.

A hírnév nem cél. Amikor Jézus megállapította, hogy a beavatkozásait követő rokonszenv hulláma meghaladt egy bizonyos mértéket, elhagyta azt a helyet, hogy másokat szolgáljon, ezáltal elkerülve a túlzott feszültséget az egyház vagy az állam képviselőivel.

Amikor szerepet vállalsz a társadalom jólétéért, olykor zavargó és ismeretlen helyre lépsz. Létfonosságú, hogy Jézus mindig a csónakban legyen. ■

1. *Starturile Memoriei*, 76–78. o.
2. Ua., 96. o.
3. Uo., 192–193. o.

Beniamin Roșca, nyugalmazott lelkipásztor

JÉZUSSAL A CSÓNAKBAN BENIAMIN ROȘCA

AMIKOR SZEREPET
VÁLLALSZ A TÁRSADA-
LOM JÓLÉTÉÉRT, OLY-
KOR ZAVARGÓ ÉS ISME-
RETLEN HELYRE LÉPSZ.
LÉTFONTOSSÁGÚ,
HOGY JÉZUS MINDIG
A CSÓNAKBAN LEGYEN.

HERGHELIA MISSION SCHOOL
life changing experience

CSATLAKOZZ TE IS
AZ ORVOSI MISSIONÁRIUSOKAT
FELKÉSZÍTŐ PROGRAMHOZ

2018. 10. 1. – 2019. 8. 31.

TANULJ
AZ ÓRÁKON

SEGÍTS
A MISSIONS UTAZÁSOKBAN

VEGYÉL RÉSZT
PROJEKTEKBE

GYAKORLAT
INTERNSCHIP

„Isten az egyetlen Fiát misszionáriusnak hívta el.”
David Livingstone

INFORMÁCIÓK ÉS JELENTKEZÉS
+40 754 390 183
www.scoalaherghelias.ro

NYUGOVÓRA TÉRT

Dumitru Roșca

Édesapám, Dumitru Roșca, Dumitru és Lina/Cătălina Roșca első gyermekeként született Görgény sóáknán (Jabenița), Maros megyében. Ott töltötte iskolás éveit első részét, jó eredménnyel, majd tanulmányait Méhkerden folytatta, ahol az oktatási rendszer inkább a minőséget tartotta fontosnak, és nem az oklevelek számát.

1941-ben fejezte be tanulmányait az Intézményben a háború közepette, és kezdetben könyvevangélistaként dolgozott, majd segédlelkészként Besztercén, Régenben, Désen, egészen 1946-ig, amikor összeházasodott a Nagyváradról származó Toma Elenával. Együtt Besztercére költöztek, majd Tekébe, ahol megszületett Marius, ezután Somlyóra, ahol én és Felician születünk. Időközben, 1948. október 9-én édesapámat felszentelték. Az ünnepségen jelen volt az akkori adventizmus két vezető egyénisége: Dumitru Florea és Bauer János.

Ezt követte a visói, majd a régeni és végül a nagyváradai kerület. Itt kezdetben a nagyváradai „A” kerületben, majd a nagyszalontai, a nagyváradai „B”, illetve a seprősi kerületekben dolgozott, és közel 70 évig szolgált. Gyülekezetek építésébe kezdett a Szilágyságban, Máramaroson, másokat pedig felújított Maros, illetve Bihar megyében. Nagyon tevékeny volt a fiatalokkal, zenei téren is, programokat állított össze, és számos költeményt írt a kiszállásokra. Ahogy azt valaki mondta: egyszerűen és érthetően prédikálta az evangéliumot.

Nagy szenvedéllyel vezetett a keresztség vizébe több mint 1500 személyt, ami egy lelkész számára hasonlít az édesanya öröméhez, amit minden gyermeke születésekor átél.

A gyülekezet volt a családja. Rengeteget hiányzott otthonról, mindig „munkában” volt. Csodáltam és szenvedtem egy időben. Magával vitt a kerületekbe, a látogatások alkalmával, nyáron körutakat tettünk meg, de hiányzott a mindennapjainkból. Olykor megvásárolta a szükséges dolgokat, ami ünnep volt számunkra. Keveset költött a kényelemre, nagyon keveset a ruházatra, eleget az oktatásunkra és a vége felé az életkörülményekre. Nem emlékszem, hogy valaha mondta volna, hogy szeret bennünket, de valóban szeretett, és hálásak vagyunk Istennek azért, amit értünk és az egyházért tett. Áldott legyen ezért az Isten neve!

Most, amikor édesanyám már régen megpihent, és édesapám sincs már közöttünk, árvák maradunk a földön. Csak az marad hátra, hogy teljességgel a mi Atyánk karjaiba kapaszkodjunk. ■

Lejegyezte a fia, **Beniamin Roșca**

» » » » »

Aurel Vrânceanu

1928. október 26-án született Berești-Tazlău községben, szerény családban. Két testvére volt. 1948-ban édesanyja példáját követve megkeresztelkedett a Tazlău folyóban az egész község hurrogása közepette. Szilárdan áll az úton, még a katonai szolgálat ideje alatt is (1950–1953).

Ez az időszak Istennel szerzett tapasztalatokkal teli. Miután leszerelt, elkezdte tanulmányait a bukaresti Misszióiskolában.

1951-ben összeházasodott Mariával, és két gyermekük született: Viorel és Mariana. 2005-ben 54 év gyönyörű házasság után felesége megpihent.

Lelkészi szolgálatát a jászvásári körzetben kezdi (1957–1969). 1969-től 1975-ig a botoșani-i kerületbe költözik, majd 1975–1979 között a galaci kerületben szolgált. 1979–1987 között a vaslui-i kerületet pásztorkolta, utolsó kerülete pedig a karácsonykői kerület 1987–2003 között.

2003-tól a jól megérdemelt nyugdíjkorba lépett Karácsonykőn, ahol letelepedett. 2006-tól együtt élt második feleségével, Ileanával. Élete tapasztalatokkal és a szolgálat munkájának örömeivel volt teli. A szolgálat éveire visszatekintve látta, milyen sokat segített neki Isten gyülekezetek felépítésében, de leginkább az általa megkeresztelt személyeknek örvendett.

Nagyon szerette az Úr Jézust, aki számos megvalósítással és csendes étellel áldotta meg. Szolgálatban állt a következő gyülekezetek felépítésekor: Dorobanți, Pângărați, Vaslui, Spineni, Bodeștii de Sus és Bodeștii de Jos, Bicăz, Toșorog, Goruni, Răduț-Tatar, Poiana Hârlău, Strunga, Suceveni, Berești Galați. Kedvenc bibliaszövege a következő volt: „Mert én tudom, hogy az én Megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll. És miután ezt a bőrodet megrágnák, testem nélkül látom meg az Istent” (Jób 19:25-26). ■

Lejegyezte **Petre Slăvițescu**, Karácsonykő

AZ UTOLSÓ NEMZEDÉK PERLEKEDÉSE

Az Adventszemle előző számában a „történelmi” adventizmus, valamint az „új teológia” eredetével és jellegzetességeivel foglalkoztunk. Röviden elmondjuk, hogy az önnevezett „történelmi” adventizmus kisajátítja M. L. Andreasen reakcióját az 1957-ben megjelent *Questions on Doctrine* c. kézikönyv (QOD) teológiájával kapcsolatosan, és be szeretné „fagyasztani” a hitalapelvei fejlődést, megőrizni az 1888 és 1957 közötti állapotokat, vagy esetenként még korábbi korok teológiai értelmezését konzerválná.

Ezzel ellentétben az adventizmusban ma domináns teológiai áramlat – amelyet a „történelmi” adventizmus hívei „új teológiának” neveznek – azt állítja, hogy az adventista teológia egyik legfontosabb történelmi elve a dinamikus szempont, azaz a progresszív hitelvi fejlődés, túl azon, amit úttörőink tudtak, és amit Ellen White-nak közvetlenül ki lett nyilatkoztatva. Egyházunk mindenkor hivatalos hitnyilatkozata szerint a Biblia hitünk és hitgyakorlatunk egyedüli mércéje.

Az egyik legjobban vitatott teológiai kérdés a két történelmi adventista tábor között (az állandóság megőrzését és a történelmi-dinamikus elvet vallók között) az „utolsó nemzedék” témája, szoros összefüggésben a Jézus által örökölt emberi természetről és a büntelen élet lehetőségéről (vagy lehetetlenségéről) szóló tanítással. Hiszünk, hogy ez a téma figyelmet érdemel az Adventszemle oldalain.

A történelmi adventizmus vizein

Az „utolsó nemzedék” szókapcsolatnak apokaliptikus kicsengése van, jóllehet nincsen benne a Bibliában. Ez a teológia az utolsó, Jézus eljöveteleig életben maradó, igazi keresztény nemzedék szerepére vonatkozik; más szavakkal a „fenevad legyőzőire”, a „száznegyvennégyezerre”, az üdvözültek sokaságára, mely keresztülmegy a „nagy nyomorúságon” (Jelenések 7:4, 9, 14; 14:1–5; 15:2–4; 17:14).

Mielőtt megvizsgálunk, hogy az utolsó nemzedékre vonatkozó teológia téves-e vagy sem, a becsületesség arra kötelez, hogy elismerjük: ezeket a gondolatokat nem valamely független csoportok terjesztik, hanem a múlt század közepéig egyházunk maga is hirdette. Mi több, 1957 után is, egészen napjainkig egyházunk egyes reprezentatív képviselői is vallották, vallják.

Egyházunk azon képviselői közül, akik vallották, hogy Jézus a mienkhez hasonló emberi (bűnre hajlamos) természetet örökölt, annak minden velejárójával, megemlítjük a leghíresebbeket: Robert H. Pierson (a GK elnöke, 1966–1979), Jean Zurcher (professzor, teológus és igazgató az Euro-Afrika Divíziónál, †2003), Kenneth Wood (a *Review and Herald* szerkesztője és a *White Alapítvány*

igazgatója, †2008), Robert Wieland (nyugalmozott lelkipásztor, író, a *Minneapolis Study Group* alapítója, †2011), Herbert E. Douglass (teológus, szerkesztő, †2014).

A történelmi adventizmus kortárs képviselői közül megemlítjük Arthur L. Moore író és misszionárius lelkészt, valamint a következő írókat, szerkesztőket és evangélistákat: Kevin Paulson, Dennis Priebe, Larry Kirkpatrick, Ron Duffield, Eugen Prewitt, Collin Martens. Vannak független és fegyelmezetlen véleményalkotók is, akiket itt most nem említünk meg.

Dr. Gerhard Pfandl, a GK Bibliakutató Intézetének munkatársa néhány évvel ezelőtt Cernicán, egy lelkészi konferencián azt mondta, hogy a Jézus bukott emberi természetéről alkotott vélemények nem képviselik az egyház hivatalos doktrináris álláspontját, és hogy vannak ugyan ettől eltérő véleményt vallók a Generál Konferenciánál, de ez nem okoz semmiféle feszültséget a vezetőség tagjai közötti kapcsolatokban.

Sajnálatos módon egyes független csoportok az adventista krisztológia e történelmi szempontját arra használják, hogy támadják az Adventista Egyházat, pontosabban a hivatalos teológiát és az adminisztrációt. A Virginia állambeli (AEÁ) független Hartland Intézet, melynek 1983 és 2011 között Colin Standish, ausztrál származású amerikai lelkész, professzor, pszichológus és író volt az elnöke, sokáig bíráló, romboló és testvérietlen álláspontot képviselt, és a történelmi adventizmus szempontjait védelmezte és hirdette. A Hartland egyházunk elleni magatartása azonban 2014-ben megváltozott. Az új elnök, Norbert Restrepo elismerte, hogy az intézet hibákat követett el, és ártott az egyház megítélésének. Egy 2015. június 30-án kelt, a Hetednap Adventista Egyháznak címzett hivatalos közleményben ezt írta:

„Néha kritikus magatartást tanúsítottunk mind az egyház vezetőségével, mind a tagságával szemben. Továbbá a Hartland Intézet elfogadta a tizedből befolyt összegeket, amelyeket evangelizációs célokra és tanáraink fizetésére fordítottunk. Elismerjük, hogy ezzel nem az egység és a harmónia légkörét ápoltuk, sőt ártottunk a Világegyházzal fenntartott kapcsolatunknak.”

A Hartland Intézet 2014-ben szavazat által úgy határozott, hogy nem fogad el több pénzt a hívők tizedéből, és elkötelezte magát, hogy hivatalos és magánközleményekben pozitív magatartásról tesz bizonyosságot, és mindenben támogatni fogja az egyházat. Ami az eltérő teológiai véleményeket illeti, Restrepo testvér a következőket nyilatkozta a Hartland Intézet nevében:

TEOLÓGIAI
IRÁNYZATOK
FLORIN
LAIU

„Működésünk összhangban van a Hetednapi Adventista Egyház hitalapelveivel, és nem tekintjük a hit próbatételének azokat a tanításokat, amelyek nem szerepelnek az Adventista Egyház doktrínái között. Diákjainkat tanítás és példamutatás által készítjük fel, hogy kiegyensúlyozottan, a Biblia tanításaira alapozva Jézusért éljenek, kerülvén a törvényeskedés és szélsőségeség minden formáját. [...] Ha gondjaik adódnának munkaterületükön olyan személyekkel, akik a Hartlandon végeztek, vagy valamilyen módon kapcsolatban állnak intézményünkkel, kérjük, jelezzék ezt nekünk, és mi mindent meg fogunk tenni, hogy a megbékélés útjára tereljük őket.”

Egy ilyen nemes és bátor kezdeményezés a szeretetben és igazságban megvalósuló egység érdekében, amelyért Jézus is imádkozott, igen dicséretes, és örvendenénk, ha más független adventista csoportok is követnék a Hartland Intézet testvéri példáját.

Jézus emberi természete

Ahhoz, hogy megértsük e két teológiai irányzat közötti összekülönbözés tétjét és kiterjedését, előbb szükséges megvizsgálnunk Jézus emberi természetének témáját.

Mit tanít a Biblia Jézus emberi természetéről? A Teremtő Ige, azon vágyából eredően, hogy sátor-szentélyét lényünk sátora mellé helyezze,¹ *testté lett* (János 1:14), azzá a testté (*sarks*), amelyről Jézus a későbbiekben kijelenti, hogy természetszerűen ellentétben áll a Lélekkel (János 3:6). Már a történelem hajnalán Isten csalódott amiatt, hogy az ember mindössze *sarks*-nak (héber *bašar*) „bűnös testnek” bizonyul (Cornilescu: „carne păcătoasă”; Károli: „test”; szerk. megj.). Ennek a kifejezésnek nincs minden esetben pejoratív értelme, de amikor a Lélekkel ellentétben használják, az Ádám és utódai bukása miatt örökletesen tehetetlen emberi természetre utal. A tény, hogy a Biblia szerzői nem mellőzik ezt a kifejezést, amikor Jézusról írnak, vagy amikor használják ezt a szót, nem pontosítják ennek a fogalomnak a kereteit, megengedi az olvasónak, hogy a Szűz Máriától született Jézusról azt feltételezze, hogy ugyanazzal az emberi természettel rendelkezett, mint Mária.

A Szentírás nem említi lelki kivételeket Jézus születésére vonatkozóan. Ellenkezőleg, Máté Jézus családfájában kifejezetten megemlíti – látszólag értelmetlenül – a bűn jelenlétét. Mi értelme volt annak, hogy utalt Támárra, Ráhábra, Ruth-ra és Uriás feleségére (Máté 1:3–6)? Továbbá nem egy, a családfában feltüntetett férfinak botrányos megnyilvánulásai is voltak az élete során.

Jézus ennek ellenére büntelenül élt, habár az élet minden területén megkísérthető volt (Zsidók 4:15). Nyilván nem gondolhatjuk, hogy a kábítószerek vagy a pornófilmek kísértést jelenthettek volna számára. Bizonyos kulturálisan meghatározott, vagy feltételes reflexekből származó kísértésekkel szemben nem mindenki lehet sebezhető. Az ember elsődleges ösztönei azonban egyetemesen emberiek. Ezek mellett Jézust azzal is megkísérthette volna Sántán, hogy az Atya akaratától függetlenül cselekedjen, vagy hogy az isteni erejét személyes célok elérésére használja (Lukács 4:3).

Jézus, Isten Szentje

De vajon Krisztus nem születésétől fogva volt Isten Szentje? De igen, kétségtávol. Az apostolok ezt vallották (János 6:68), és még a démonok is elismerték ezt (Márk 1:24; Lukács 4:34). A jó hír közlésekor Gábiel arkangyal bejelentette Szűz Máriának, hogy fiat fog szülni, aki „szentnek hivatik” (Lukács 1:35). Ebben a versben Lukács a görög „szent” melléknévnek nem a hímnemű változatát használja (*ho hágios*), hanem a semlegeset (*to hágion* = valami, ami szent, szent hajlék, szentély), amit a teológusok gyakran úgy értelmeznek, mint ami nem Jézus személyére, hanem szent – bűnös örökségtől mentes – emberi természetére utal.

A Biblia eredeti nyelveiben – akárcsak a világ szinte minden nyelvében – a szentség gondolata nem a szent tárgy belső értékére vonatkozik, hanem egyfajta kapcsolatra. Szentnek lenni megszenteltséget, odaszentelődést, elköteleződést jelent, általában Isten iránti, vagy Isten által megjelölt dolog iránti odaszentelődést, ellentétben a profán, laikus, nyilvános, közönséges dolgok iránti elköteleződéssel.

A bakkecske, a liszt vagy a mező gyümölcsei, amelyeket áldozatként vagy adományként hoztak a szentélybe, nem voltak szentek önmagukban: a felajánlás által váltak azzá. Lévnén, hogy a törvény szerint hozták el, és beléptek a szertartások légkörébe és terébe – Isten jelenlétébe –, szentté, sőt: „szentségesse” váltak (3Mózes 2:3), és nem lehetett többé más rendeltetésük, profán használatuk tiltott volt (2Mózes 29:33; 3Mózes 22:10). Ugyanúgy szentek lehettek a napok (2Királyok 10:20; Jóel 1:14), helyek (2Mózes 29:43), személyek (2Mózes 28:41; Bírák 17:5; Ezékiel 48:11). „Megszentelni” azt jelenti, hogy „a közönségtől megkülönböztetni”. A hadviselés önmagában nem egy szent tevékenység, a „harc megszentelése” azonban (Károli: „készüljétek harcra” [Jóel 3:9; lásd Jeremiás 6:4]) egy különleges odaszentelődésre utal.

A megszentelhető dolgoknak az Ószövetségben néha bizonyos feltételeknek kellett megfelelniük: hibátlanok kellett, hogy legyenek, mézet és kovászt nem tartalmazhattak, stb.) Más esetekben nem volt kötelező különleges feltételeknek megfelelniük, mivel az adományokat maga a felajánlásuk célja tette szentté, és nem kellett feltétlenül hibátlanoknak lenniük, és kovászt is tartalmazhattak (3Mózes 23:17; 27:32–33).

Öröklődési szempontból milyen feltételeknek kellett megfelelnie a Messiás emberi természetének ahhoz, hogy szent – Istennek odaszentelt – legyen? Erre a kérdésre a válasz mindig is változatos volt a keresztény teológiában.

Az emberi természet vétke – a véték, mely számít

Szent Ágoston és mások megfogalmazták „az eredendő bűn” teológiáját, amely által mindannyian – még születésünk előtt – bűnösökké válunk, örök pokolra ítélt emberek. Ezért kellett Krisztusnak az „eredendő bűn” nélkül megszületnie, hogy tökéletes, hibátlan áldozat lehessen az emberiségért.

A római-katolikus teológia Máriáról is azt állítja, hogy szeplőtlenül fogantatott (*conceptione immaculata*)², hogy a vi-

lág számára testben is szent Krisztust biztosíthasson. A protestáns ortodoxia nem ment el egészen idáig, hanem ahogy Luther kijelentette:

„Akárcsak mi, Mária is bűnben fogantatott, bűnös szülőktől, de a Szentlélek árnyékával oltalmazta Őt, megszentelte és megtisztította, olybá, hogy ez a Gyermeke ugyan testben született, de nem bűnös testben. A Szentlélek megengedte Szűz Máriának, hogy igazi, természetes, hús-vér emberi lény maradjon, amilyenek mi is vagyunk, de eltávolította testéből a bűnt, és így tiszta, bűntől mérgezetlen gyermeket szülhetett, nem olyat, mint amilyenek mi vagyunk. Fogantatása pillanatában szent anya volt, Szentlélekkel teljes, gyümölcse pedig tiszta és szent.”³

Luther itt misztikus ágostonrendi nézetnek ad hangot. Véleményét, mely szerint Jézusnak különböző emberi természetű volt – mivel szűztől született és a Szentlélektől fogantatott – mégsem támasztja alá a Szentírás, de a logikus gondolkodás szabályai sem. A legtisztább szüzek az elbukott, bűnös Ádám lányai. Jézus pedig genetikailag a Mária Fia volt, a Dávid és a Betsabé Fia, a Júdáé és Támáré, és nyilván a Sáráé: az ígélet gyermeke, aki természetfeletti módon látott napvilágot. A Szentlélek biztosította csodálatos fogantatását – ahogy a Szentlélek ajándéka volt Keresztelő János is –, majd mindenkorra hatalma alá vette, még a születése előtt.

A világ teológusainak véleménye azonban megoszlik. Az ősi vétkeesség öröklését hangsúlyozva Kálvin a következőket tanította:

„Az eredendő bűn természetünk öröklődő romlottságának tűnik, mely a lélek minden részébe szétterjed, és amely először büntethetőkké tesz bennünket Isten haragja előtt, majd megszüli bennünk azokat a dolgokat, amelyeket a Szentírás »a test cselekedetei«-nek – bűnnek – nevez”⁴ (Galata 5:19–21; a szerző kiemelése).

„... annak tűnik” – mondja Kálvin. És ez a „vélemény” (a bűnös test) „tesz bennünket büntethetőkké Isten haragja előtt”? Azaz Isten, aki teljesen az ellenőrzése alatt tartja a gyermekszülés csodáját és a genetikát, haragszik egy csecsemőre, amelyben a bűn leselkedik, hogy akaratát érvényesítse?

A keleti ortodox teológia már az ősi időktől fogva elveti annak gondolatát, hogy az eredendő bűn fogalma magába foglalja valamely bűnnek az öröklését.⁵ Mindössze azt jelenti ki, hogy az ember Ádám bűnének következményét örökli: az elbukott ember természetét és a halált. Úgy tűnik, ez összhangban van a hivatalos adventista hitelvi nyilatkozattal, mely egyáltalán nem tesz említést a bűn örökléséről:

„Utódaik [Ádám és Éva utódai] ezt a megromlott természetet és annak következményeit öröklik. Gyengeségekkel és bűnös hajlamokkal születnek” (7. hitalapelv: Az ember természete).⁶

Másfelől Ellen White beszél ugyan a *bűn* örökségéről⁷, de ezzel nem misztikus vagy élettani öröklődésre utal, hanem minden valószínűség szerint egyfajta spirituális-kulturális örökségre, amelyet a gyermekek elődeik példája és a nevelés (vagy éppen a neveltlenség) nyomán szereznek, rámutatva a nemzedékek ismétlődő és egyre fokozódó és súlyosbodó bűnbeesésére:

„Ádámnak bemutatták az egymást követő nemzedékeket. Láta a növekvő *bűnt*, a *gonoszsgot* és *szennyet*, mivel az ember engedni fog természetes, erős hajlamainak, hogy megszegje Isten szent törvényét. Megmutatták neki, hogy Isten átka mindig jobban és jobban ránehezedik az emberi fajra, az állatokra és a földre az emberiség folytonos törvénytelenessége miatt. Megmutatták neki a gonoszsgot és az erőszakosságot, amely állandóan növekedni fog [...] Ádámval megértették, mi a bűn: a törvény áthágása. Megmutatták neki, hogy a testi, szellemi és lelki elfajulás ránehezedik az emberiségre a törvénytelenesség által, míg végül az emberi nyomor minden fajtájával megtelik.”⁸

„Az Urat kereső anya arra tanítja gyermekeit, hogy kövessék lábnyomát. Az isteni ígélet egyaránt szól az apáknak, anyáknak és gyermekeiknek (Cselekedetek 2:39). Ezek a drága gyermekek *engedetlenséget*, *bűnt* és *halált* örökölték Ádámval. Isten Jézus Krisztust adta a világnak, és abban állt a munkája, hogy újrafarmálja az ember jellemét, és visszaadja a világnak Isten erkölcsi képét az emberben.”⁹

Tudjuk, hogy ösztönösen örököljük őseink természetes hajlamait, hiszen az öröklés törvénye létezik (Zsoltárok 51:5–6; Jeremiás 13:23). Az erények és a nemes jellem nem genetikai úton öröklődik, ahogy a tenyésztett növények sem nőnek maguktól, mint a gyomok. Minőségi magvakra vagy palántákra és figyelmes gondozásra van szükség. Róma 5:12 versében azonban Pál apostol nem a misztikus vagy biológiai öröklődésről beszél, hanem minden nemzedéknek a bűn állandó súlyosbodásában szerepet játszó felelősségéről, mivel „mindannyian vétkeztek”:

„Annakokáért, miképpen egy ember által jött be a világra a bűn és a bűn által a halál, és akképpen a halál minden emberre elhatott, mivelhogy mindenek vétkeztek.”

A bűn kiszámíthatatlan szempontjairól szóló vitáknak sosem lenne végük. Vitathatatlan viszont, hogy az egyedül biblikus meghatározása a bűnnek ez: Isten törvényének áthágása. Amikor azt mondjuk, hogy genetikai úton örököljük a bűnt, tulajdonképpen költői nyelvezetet használunk, szóképeket, metaforákat, amelyekben a *bűn* szó az ősi bűn természetes következményeit jelenti. Ha genetikailag örököljük a *bűnt*, a szó leghívebb értelmében, feltevődik a kérdés: hogyan beszélhetünk bűnről anélkül, hogy érintenénk a vétség fogalmát? A bűn szó latin megfelelője a *peccatum* (erkölcsi sértés, büntett, bukás, tévedés, [törvény] áthágása, bűn). Az értelmező szótár szerint a bűn jelentése: törvénytelenesség, a vallásos normáktól való eltérés, vétkes tett, Isten ellen elkövetett cselekedet, tévedés, erkölcsi hiba, vétség.

A héberben a bűn *ḥattāʾ* vagy *ḥēʾā*, *ḥātāʾ*, *ḥēʾā* (tévedés, tévelygés, bukás). A bűn fogalma mindig magába foglalja a vétség fogalmát is, mivel a (saját vagy a más) „vétktét hordozza” kifejezés a büntetés, az elítéltség jelentésére is kiterjed. A héber szinonimák a következők: *ʿāwōn* (igazságtalanság, törvénytelenesség), *pešaʿ* (hitehagyás, árulás, lázadás, törvénytelenesség), *ʿāšām* (vétek, vétkeesség), *ʿāwen* (gonosz cselekedet, igazságtalanság, törvénytelenesség, rossz), *ʿāwel* / *ʿawlā* (igazságtalanság, tévedés, törvénytelenesség). A leggyakrabban használt görög szó az Újszövetségben

a bűn jelölésére a *hamartia* (gonosz cselekedet, tévedés, vétek, gonosz magatartás, lázadó lelkület Isten ellen, romlott, bűnös állapot). Főként Pál apostol használja ezt a szót Isten akaratával nem egyező állapot vagy magatartás jelölésére (Róma 3:9). Egyfajta elidegenedési lelküetről, lelki-erkölcsi magatartásról van itt szó, nem pedig élettani állapotról; különben „a bűn ismerete” nem a „törvény által lenne” (Róma 3:20; 5:20; 7:7, 9). Ha a bűn csak a törvény tükrében látható, ez azt jelenti, hogy a bűn nem más, mint törvénytelenység (Róma 7:8).

Amint Isten kegyelme és igazsága egyenlő Isten magatartásával és jellemével (nem pedig egyszerű, megosztható misztikus lelkiállapotokkal), úgy az ember bűne is lelki, magatartásbeli és jellembeli probléma. A bűn vétkezésként, „bűnben való megmaradásként” van leírva (Róma 6:1–2), és nem lappangó biológiai állapotként, mivel a büntől úgy szabadulhatunk meg, hogy „meghalunk a bűnnek” (Róma 6:6–7, 11). A bűn, amiről Pál azt írja, hogy a világban és az emberben uralkodik, nem az „ősi bűn”, vagy a bűn mint a test misztikus állapota, melyet genetikai úton örökölné az ember, mivel a test tévelygése nem távolítható el a halál előtt felelősség áthárítás által, míg az igazi bűnnek, annak, amely fáj Istennek, nem szabad többé uralkodnia *most* a mi halandó testünkben (Róma 6:12).

Az apostol Róma 6:13–14 verseiben megmagyarázza, mit jelent ez. Testünk tagjait és szerveit teljes odaszentelődésre biztatja, hogy ne hódolhassanak a bűn uralmának. Ilyen értelemben a bűn (azaz a bűn elkövetése) nem fog többé uralkodni rajtunk, mivel nem vagyunk többé a törvény alatt (nem korlátoz többé a törvény betűje, mint az álszent zsidó vagy nem zsidó legalistákat, akik érdemeket szereznek könnyű parancsolatok megtartásával, hogy ezzel a nehezek tartásának képtelenségét kompenzálják), hanem kegyelem alatt (Isten mindent uraló szeretetének ereje alatt, mely képessé tesz bennünket legyőzni a kísértéseket és uralkodni a bűn felett). Pál bűnnel foglalkozó bölcselete nem azt emeli ki, hogy mennyire erős vagy, hanem inkább azt, hogy ki a te urad: a bűn, vagy a kegyelem és a büntelenség?

Ezek a gondolatok azt sugallják, hogy Róma 7. fejezetének embere – aki „testi”, „a bűn rabja” – nem képviseli a hívő természetes állapotát, az igazi keresztényét még annyira sem, hanem annak a bűnösnek az átmeneti állapotára derít fényt, aki még nem fedezte fel Isten kegyelmének erejét (Róma 8:1–2), és megállt „a törvény alatt” (megelégedett a legalista étellel és a megbocsátó, tetteket igazoló kegyellemmel). Az az ember, akinek küzdelme nem „a hitnek nemes harca”, hanem a bűnnel folytatott egyenlőtlen ütközet, mivel azt a kegyelem Lelke nélkül kell megvívnia. De még így is, az állapota Isten előtt jobb, mint azé az emberé, aki egyáltalán nem harcol a bűnnel. Pál szerint, aki vétkezik, a bűnt szereti, ami benne lakozik (Róma 7:17–25). Ahogy azt már fentebb említettem, ez a bűn az ismételt bukásnak, a törvény ismétlődő áthágásának a költői megszemélyesítése, nem egy okkult gonoszság, mely szétterjed a testben.

Amennyiben a bűnt a testtel – az emberi természettel – azonosítjuk, beleeshetünk abba a tévedésbe, hogy a bűnt

oda helyezzük, ahová Ádám és Éva is helyezte. Bűnös a kígyó (a természet), bűnös az asszony (a társadalom), de ki felel az én (tájékozott vagy tájékozatlan) döntésemért, bármelyek legyenek is a feltételek? A test mindössze az ember természetes, tehetetlen adottsága, melyben megnyilatkozik a bűn. Nem bűnös a szó igazi értelmében; ártatlan, mint a farkas, mely bárányokat tép szét, hogy táplálja testét.

A leggyengébb páncélzattal is győztes

Róma 8:3–4 verseiben Pál apostol kijelenti: „Mert ami a törvénynek lehetetlen vala, mivelhogy erőtelen vala a *test miatt*, az Isten az ő Fiát elbocsátván *bűn testének* hasonlóságában és a *bűnért*, kárhoztatá a bünt a testben, hogy a törvénynek igazsága beteljesüljön bennünk, kik nem *test* szerint járunk, hanem Lélek szerint.”

A „bűn testének hasonlóságában” kifejezést (a görögben: *en homoiōmati sarkos hamartias*) Jones és Waggoner ismételten használta a Minneapolisi Konferencia után¹⁰, az angol King James verzió szerint idézve: *sinful flesh*. Jones 90 ízben kommentálta ezt a szó szerkezetet csak az 1895-ös prédikációiban. Ezek közül idézünk:

„A bűnre való minden hajlam, ami az emberben lakozik, Ádámtól ered. De Jézus Krisztus mindezeket a kísértéseket megtapasztalta. Mindezekben a dolgokban megkísértetett abban a testben, amelyet Dávidtól, Ábrahámától és Ádámól örökölt. Ily módon a Jézus Krisztus testében – nem Önmagában, hanem csak a testében, abban a testben, amelyet akkor kapott meg, amikor magára vette az emberi természetet – ugyanazok a bűnre való hajlamok voltak jelen, amelyek benned és bennem is megvannak... és így a *bűn testének hasonlóságában lévén, kárhoztatta a bünt a testben* (Róma 8:3).¹¹

„Az Úr Jézus ugyanazt a hús-vér természetet vette magára, ugyanazt a bűnös emberi természetet, amellyel mi is rendelkezünk, és a Szentlélek ereje által, az isteni gondolat révén, mely benne volt, *elítélte a bünt a testben*”¹² (Róma 8:3; a szerző kiemelése).

Waggoner is ugyanezt tanította:

„Mikor pedig eljött az időnek teljessége, kibocsátotta Isten az ő Fiát, aki asszonytól lett, aki törvény alatt lett, hogy a törvény alatt levőket megváltsa, hogy elnyerjük a fiúságot» (Galata 4:4–5). Krisztusban azonban az Ige *bűnben elesett testté lett*. Krisztus a legnagyobb mélységeig leereszkedett, és ott van a testté lett Ige, a bűnös test.”¹³

Ellen White ezekben az években írt szövegei több tucat-szor értelmezik Pál ezen kijelentését. Az alábbiakban idézünk néhány nagyon mély, ugyanakkor sokat vitatott gondolatot:

„Jézus a *bűn testének hasonlóságában* jött a földre (Róma 8:3).” DA 116 (1896).

„Amint a ragadozó kígyókat ábrázoló képet a gyógyulásuk érdekében a magasba emelték, ugyanúgy az Egyedüli a *bűn testének hasonlóságában* (Róma 8:3) lett az ő Megváltójuk.” DA 174.

„Krisztus a létra, melyet Jákob látott, melynek alja a földön állt, teteje pedig egészen a menny kapujáig ért, a dicső-

ség küszöbéig. Ha a létrából csak egyetlen lépcsőfok is hiányzott volna a föld felett, elvesztünk volna. Krisztus azonban elér bennünket, bárhol vagyunk is. Magára öltötte emberi természetünket, és győzött, s ha mi felvesszük az Ő jellemét, mi is győzhetünk. Bűntelen életet élt »a bűn testének hasonlatosságában« (Róm 8:3). Most Istenként rendíthetetlenül áll a mennyei trónon, míg emberként elér hozzánk. Int, hogy a Benne való hit által tegyünk szert Isten jellemének dicsőségére. Legyünk azért tökéletesek, amiképpen a mi mennyei Atyánk »is tökéletes.« DA 311.

„[1Mózes 3:15] *A kigyó magva és az asszony magva közötti ellenségeskedés természetfeletti. Krisztus esetében ez az ellenségeskedés egy bizonyos értelemben természetes volt, más értelemben azonban természetfeletti, mivelhogy az emberi természet és az isteni természet Őbenne kombináltan volt jelen, és az ellenségeskedés soha nem volt olyan magas fokú, mint amikor Krisztus ezen a földön élt. Soha nem élt a földön olyan ember, aki olyan tökéletesen gyűlölte a bűnt, mint Krisztus. Láttá, milyen csaló, megtévelyítő erőt gyakorolt a szent angyalokra, ezért minden erejét a bűn ellen vetette be.*” (ST, 1898. június 9.; 1SM 254; 16MR 118)

„Krisztusról meg van írva, hogy *haláltusában lévén, buzgóságosabban imádkozék; és az ő verítéke olyan vala, mint a nagy vércseppek, melyek a földre hullanak* (Lukács 22:44). Szükségünk van arra, hogy megértsük a Jézus emberi természetéről szóló igazságot, hogy értékelhessük a fentebb idézett szavak igazságát. Az az emberi természet, amit Jézus magára vett, nem volt tettetett. Magára vette az emberi természetet, emberi természetben élt. Krisztus semmilyen csodat nem tett a saját érdekében. Sokszor volt *körülvéve gyarlósággal* (Zsid 5:2), de isteni természete *tudta, hogy mi van az emberben: nem volt szükséges, hogy valaki bizonyosságot tegyen neki* erről (János 2:25). *Nem mérték szerint kapta a Lelket* (János 3:34), szüksége volt erre földi küldetése elvégzéséhez. Krisztus élete tökéletes emberi természetet képvisel. Magára vette fogadtékosságainkat (tehetetlenségünket). *Nemcsak testté lett* (János 1:14), hanem *a bűn testének hasonlatosságává* is. Isteni tulajdonságai fel lettek függesztve, nem használhatta azokat lelki kínjai és testi fájdalmai enyhítésére.” (Letter 106, 1896; 5BC 1124).

„Istenségére ráöltötte az emberit, lemondott saját magáról, szolgáló képet vett fel (Fil 2:7), és a bűn testének hasonlatosságában élt (Róma 8:3). Mert valóban nem az angyalok természetét öltötte magára, hanem Ábrahám magvát (Zsidók 2:16 KJV; Ellen White itt hozzáadja a 10–11. verseket is). BEEcho, 1892.

„Ádámot megkísértette az ellenség, és elbukott. Nem benne volt a bűn, mely bukáshoz vezette, hiszen Isten tisztának és igaznak teremtette, az Ő képére hasonlatosnak. Ugyanolyan ártatlan volt, mint a mennyei trón előtt álló angyalok. Elméjében nem voltak korrupció elvek, természetét nem uralták gonoszra ösztönző hajlamok. De amikor Krisztus eljött, hogy szembenézzen Sátán kísértéseivel, magában viselte *a bűn testének hasonlatosságát* (Róma 8:3). A pusztában, negyven napig tartó böjt után legyengülve, szembeszállt az ellenséggel.” (BEEcho, 1900. szeptember 3.)

„Áthatnak bennünket az emberi természet *erőtlenégei*, akárcsak Krisztust (Zsidók 5:2). Ahhoz, hogy *kárhozathassa a bűnt a testben*, példája révén átvette *a bűn testének hasonlatosságát* (Róma 8:3). Figyelmét szüntelenül Isten jellemére irányította, és szüntelenül Isten jellemét képviselte a világ előtt.” (Ms 125–1901)

„Amit a tekintély, a parancsolatok és az ígéretek nem tehettek meg, megtette Isten azáltal, hogy lejött ebbe a világba *a bűn testének hasonlatosságában* (Róma 8:3).” (Lt 253–1903)

„Krisztusban együtt volt az isteni és az emberi – a Teremtő és a teremtet. Annak az Istennek a természete, akinek a törvényét áthágták, valamint Ádám természete, aki a törvényt áthágója, találkozott Jézusban, Isten és ember Fiában. Saját vérvével fizette meg a megváltás árát, átélve az emberi sors tapasztalatát, megismerve a kísértést és győzve felette az ember érdekében, magán viselve a bűn szegényét és súlyát, jóllehet teljességgel bűntelen volt, az ember Közbenjárója és Ügyvédje lett.” (Ms 141–1901)

Habár a fentebb idézett gondolatok szótlánul hagynak, vagy esetenként újabb kérdéseket vetnek fel, érdemes a legnagyobb figyelemmel foglalkozni a témával. Szükségünk van még nagyobb világosságra ebben a kérdésben. Mi a „bűn testének hasonlatossága” kifejezés igazi jelentése? Mit értett Ellen White a fentebb idézett kijelentéseken? Hogyan javította ki azoknak a hibáit, akik Krisztus természetének bűnös hajlamairól prédikáltak? Helyesek azok megállapításai, akik a tökéletesség és az utolsó nemzedék teológiájának zászlaját lobogtatják? De erről majd a lap következő számában lesz szó. ■

Florin Lăiu, a bibliatudományok tanára, Adventus Egyetem, Cernica

1. A János 1:14-ben található, „lakozik” igének fordított görög szó az *es-kénösen* („sátrat ver”, lásd 1Mózes 13:12; Jelenések 21:3). A sátor vagy a szentély metaforája gyakran használatos akkor, amikor az emberi testre mint Isten lelki lakhelyére történik utalás (2Korinthus 5:1; 2Péter 1:13; János 2:21; 1Korinthus 6:19), míg a mennyei szentély megmarad Isten hivatalos lakhelyének (2Korinthus 6:21; 2Mózes 15:17; Dániel 8:11, 13–14; Zsoltárok 33:14; 18:6, 9; 68:34–35; 96:5–6; 150:1; 15:1; Jeremiás 17:12; 25:30; Zakariás 2:13–17; Zsidók 8:2, 5; 9:11–12, 23–24; Jelenések 7:15; 11:19; 13:6; 15:5; 21:2–3).

2. Ezt a dogmát 1854-ben határozta meg és hirdette ki ünnepélyes keretek között IX. Piusz pápa. December 8-án ünneplik.

3. Martin Brecht, *His Road to Reformation, 1483–1521*. Martin Luther. 1. tr. James Schaaf. Philadelphia: Fortress Press. 1985: 291.

4. John Calvin, *The Institutes of the Christian Religion*, II.1.8, LCC, 2. köt., angolra fordította Ford Lewis Battles, ed. John T. McNeill (Philadelphia: Westminster, 1960), 251 (217. o. a CCEL kiadásban). Vö. *Institutes of the Christian Religion* (Christian Classics Ethereal Library).

5. John Anthony McGuckin, ed. *The Encyclopedia of Eastern Orthodox Christianity*. John Wiley & Sons. 2010.

6. Vö. www.adventist.org/Beliefs/Humanity/Nature_of_Humanity

7. „Ádám vétkezett, és a gyermekei megosztják a vétét és következményeit” (ST May 19, 1980; FH 299; FW 88.3). „A gyermekek öröksége a bűn öröksége. A bűn elválasztotta őket Istentől. Jézus azonban életét adta azért, hogy az Istennel megszakadt kapcsolatokat helyreállítsa. Ami az első Ádámot illeti, az emberek nem kapnak tőle egyebet, mint **bűnt** és a halál büntetését” (Letter 68, 1899; 6BC 1074; CG 475; 9MR 236). „[Ádám és Éva] **bűne** fájdalmat árasztott a világra” (SW augusztus 11., 1908: PP 61; EP 29; 4T 248; 1TT 495).

8. *Story of Redemption (A megváltás története)*. Az idézeteket a White Alapítvány weboldaláról vettük és fordítottuk le: www.egw writings.org.

9. *Manuscript Releases 13–14; Letter 8*; 1895.

10. A Minneapolisi prédikációk pontos szövege ugyan nem maradt fenn, tanításaiakra azonban következtethetünk a Minneapolisi Konferencia utáni években publikált esszékből.

11. Jean Zurcher, *Touched With Our Feelings*, Review and Herald, 1999: 82, 84; vö. *General Conference Bulletin*, 1895, 266–267. o.

12. A. T. Jones, *Sinful Flesh*, <http://www.oocities.org/weprotest.geo/sinful.html>.

13. Jean Zurcher, *im.*, 74–75. o.

KEDVES GYERMEKEK!

MIVEL VAKÁCIÓ VAN, AZT JAVASLOM, HOGY JÁTSSZUNK EGYET!

Fejtsd meg a KÓDOT úgy, hogy a számok szerint kövesd a négyzetben levő vonalakat. Írd le a betűket, majd ismerd fel a bibliaverset. Minden betű egy kóddal, és minden szó egy színnel rendelkezik.

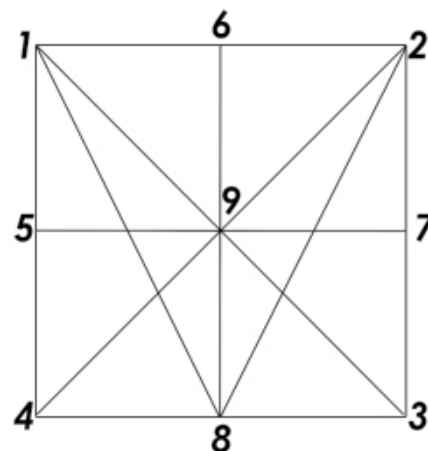
A NYÁJ BARÁNYKÁI
ALINA CHIRILEANU

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztá-
lyának aligazgatója

Például:

A= 4168-59; B= 57214375; C= 2143; D= 1941; E= 2143-57; F=214-57; G=214379; I=68; J= 2389; K= 68-92-93; L=143; M=41923; N=4132; O=56785; P=57214; R=57214-93; S=215734; T=12-68; U=1432; V=182; Z= 1243

A kód:

2143 215734 2143-57 143 2143-57 68-92-93 2143-57 1941 2389 2143-57 68-92-93

182 2143-57 143 2143-57 1941 215734 1243 68 182 2143-57 1941

215734 1243 2143-57 57214-93 68 4132 12-68, 2143-57 215734 12-68 2143-57 143 2389

2143-57 215734 68 12-68 215734 2143-57 41923 68 4132 1941 2143-57 4132

215734 1243 4168-59 4132 1941 2143-57 68-92-93 56785 1941 4168-59 12-68.

Válasz: (Zsolt 20:5) Cselekedjék veled szíved szerint, és teljesítse minden szándékodat.

LELKI ÉVSZAKOK

Az év minden évszaka változó tapasztalatokban részesít. A tavaszi frissesség és a kellemes nyári esték felüdítenek bennünket. Élvezük az őszi napok hűvösségét, és érezzük a havas köntösbe öltözött erdő látványa ihlette csendet. Az évszakok váltakozása a Teremtő művének egyértelmű bizonyítéka. „Te szabta meg a földnek minden határát: a nyarat és a telet te formáltad.” (Zsoltárok 74:17)

A gazdag terméshez a földnek szüksége van tavaszra és ősze egyaránt. Életünkben a lelki évszakok éppen úgy következnek egymás után, mint a Földön, ahogy Isten minden évben elhozza azokat: tavasz, nyár, ősztél.

Tavaszi – Van egy évszak, amikor minden új és virágba borul! A lelki tavasz akkor következik be, amikor először ismerjük meg Krisztust mint Megváltónkat. „Azért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az; a régiek elmúltak, íme, újjá lett minden.” (2Korinthus 5:17) Megújultnak és frissnek érezzük magunkat... és azok is vagyunk. „Ismerjük hát el, törekedjünk megismerni az Urat. Az ő kijövele bizonyos, mint a hajnal, és eljön hozzánk, mint az eső, mint a késői eső, mely megáztatja a földet.” (Hóseás 6:3)

A sajátos tavaszi időjárást esőzés jellemzi. Az eső jelen van úgy a természetben, mint az életben. Isten arra használja fel, hogy segítsen a Benne való növekedésben. A tavasz előkészíti a földet a termés számára, amit késő nyáron vagy ősszel takarítunk be. Az évszakok több ízben is megismétlődnek az életünkben, s így a lelki életünk során több tavaszunk is örvendhetünk, amint Isten új parancsot ad a növekedésre, mialatt az Ő kertjében lakozunk.

Nyári – Ezt követően létezik egy nyári időszak, amikor az élet melegnek és nyugodtnak tűnik. Egy időre elértünk egy bizonyos lelki szintet. És, bár lelki életünk valamilyen mértékben stabilnak tűnik, lelki kihívások időszakával, nyári viharokkal, sőt hurrikánokkal szembesülhetünk.

A meleg és a viharok egyaránt erőt adhatnak. Dániel barátai, Sidrák, Misák és Abednegó igazolni tudták ezt a dolgot. Az élet viharaiiban vagy tűzvészzeiben Isten megígéri, hogy velünk marad. Ezeket a viharos időket vagy lelki nehézségeket Ő nem csak arra használhatja fel, hogy megerősítsen bennünket, hanem arra is, hogy minél jobban értékeljük a meleg időt!

Őszi – Az őszi hűvös szelekkel és gyönyörű színekkel érkezik, ugyanakkor a dolgok „elhullását” is magával vonja az életünkben, mint például egy munkahely, az egészség vagy egy szeretett személy elvesztése. Az elesés lelki évszaka kételyt ébreszthet bennünk Istennel szemben. Még Illés is átélt

egy ehhez hasonló időszakot a „nyári évszak után” (Akháb, Jézabel, Baál prófétái). Az Isten oldalán kivívott nagyszerű győzelem után Illés félelemmel és kétségekkel telve a pusztába menekült. Megtapasztalta a hűvös évszakot, és elesett, de Isten következetesen hűséges maradt hozzá.

Jusson eszünkbe, hogy minden elő van készítve azon új dolgok befogadására, amelyeket Isten hoz az életünkbe. „Ne arra figyelj, ami most látható, hanem egyedül az Isten dicsősége iránti köteleződésre! Kövesd az Ő gondviselését, és felragyog előtted az út. Minden önmegtagadás, önfeláldozás hűségesen fel van jegyezve, és meghozza jutalmát.”

Téli – Végezetül pedig létezik tél is... egy olyan időszak, amikor a föld látszólag szünetet tart és pihen. Bár ezek az évszakok olykor zavaróaknak tűnnek, és korlátoznak bennünket, mégis szükségesek az új növekedéshez, amely az új tavasszal érkezik. Isten tudta, hogy nem csak a földnek van szüksége pihenő időszakokra, hanem nekünk, az Ő gyermekeinknek is. Már a kezdetekben példát adott erre: „És elvégeztetek az ég és a föld, és azoknak minden serege. Mikor pedig elvégzte Isten hetednapon az ő munkáját, amelyet alkotott vala, megszűnék a hetedik napon minden munkájától, amelyet alkotott vala. És megáldá Isten a hetedik napot, és megszentel é azt; mivelhogy azon szünt vala meg minden munkájától, melyet teremtve szerzett vala Isten.” (1Mózes 2:1-3)

Nem számít, milyen évszakban érezzük magunkat, a fontos az, hogy engedjük meg Istennek, hogy bennünk, értünk és általunk munkálkodjon. Minden évszakban van áldás. A nehéz, borús napokon fontos emlékeznünk arra, hogy bár a felhők miatt nem láthatjuk a napot, az Igazság Napja mindig ott van, legyen akár tavasz, akár vagy tél. Most pedig örüljétek a lelki nyárnak! ■

**A GONDVISELÉS
KÖVETKEZETESÉGE
STEFAN
TOMOIAGA**

**„MINDENNEK RENDELT
IDEJE VAN, ÉS IDEJE VAN
AZ ÉG ALATT MINDEN
AKARATNAK.” (PRÉD 3:1)**

1. Ellen G. White, Nevelés, 106. o.
2. Ellen G. White, Spiritual Gifts, 2:129, 130. o.

Ștefan Tomoiagă, a Romániai Unió elnöke

JÉZUS! VISSZAJÖN!

*Ezt hirdetni
küldetésem!*

Országos Adventista Missziókonferencia

2018. szeptember 14–15.

Brassó, Sportcsarnok

Meghívott előadók

Dr. Joseph Kidder Irakban született, arab családban. Szülővárosa Ninive (jelenleg Moszul), ahol Jónás három feltételezett sírhelye közül az egyik található. Azután lett keresztény, hogy apja a családját és vállalkozását Bagdadba költöztette a jobb lehetőségek miatt. Miközben unokatestvérével Bagdad utcáit rója, rátalált Irak egyetlen adventista gyülekezetére, és elfogadta a meghívást, hogy részt vegyen a *Jézus élete* című film bemutatóján. Joseph-re nagy hatást tett a film, és megkérte a lelkészt, beszéljen többet neki Jézusról. Így kezdődött életének új fejezete. Mivel kereszténységre való áttérése miatt majdnem halálra verték és zaklatták a családban, az Egyesült Államokba emigrált, ahol műszaki és vallási tanulmányai során mesteri fokozatot szerzett Washingtonban, a Walla Walla Egyetemen. Teológiai tanulmányait az Andrews Egyetemen folytatta, ahol doktori címet is szerzett. Washingtoni adventista gyülekezetekben szolgált, jelenleg pedig az Andrews Egyetem keretén belül a Keresztény Szolgálat tanszék tanára, illetve az evangelizálással és gyülekezetnövekedéssel kapcsolatos doktori programok irányítója.

Szabó László Magyarországon született. Teológiai tanulmányait hazájában, majd Németországban, Angliában és az Egyesült Államokban végezte. Misszionáriusként is szolgált Tanzániában, ahol azóta is évente egy hónapot dolgozik. Magyarországon lelkész, gyülekezetalapító és az Unió Misszió Osztályának az igazgatója volt. Jelenleg a Fridensau-i Adventista Egyetem prodékánja és Missziós Osztályának a tanszékvezetője.

Szakterületével kapcsolatos tematikák: (1) Gyülekezetfejlesztés hanyatló világunkban – gyülekezetalapítási lehetőségek a szekularizált Európában; (2) Az evangélium meggyőző ereje – modern és posztmodern lehetőségek az evangelizálásban; (3) Mit is mondott Jézus? – a bibliikus misszió teológiája.